

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

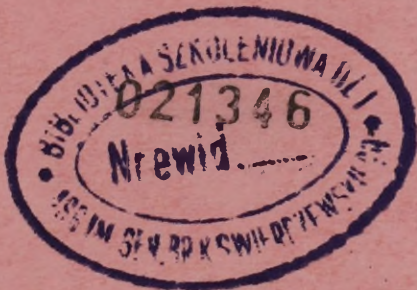
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

DO UŻYTKU
SZTABOWEGO

Egz. Nr..... 1

**MATERIAŁY
NA NARADĘ KOMENDY ASG**

str 78 fr

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

035830

WARSZAWA

1973

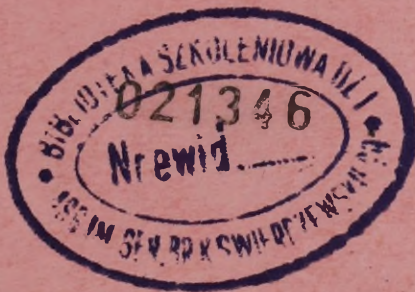
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

DO UŻYTKU
SZTABOWEGO

Egz. Nr..... 1

MATERIAŁY
NA NARADĘ KOMENDY ASG

Str 78 fr

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOŁENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

035830

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

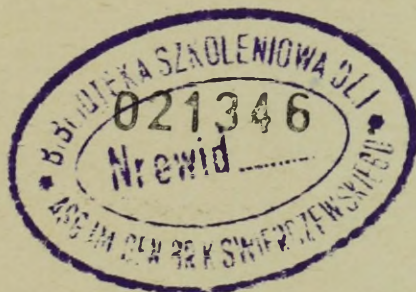
Prot. prot. 12657. /

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

T A I N E

Egz. Nr 1

MATERIAŁY
NA NARADĘ KOMENDY ASG

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

35830

2

SPIS TREŚCI

1. Założenia strukturalno-organizacyjne:
  - katedra strategii;
  - katedra służby sztabów, kierowania i informatyki;
  - zakład pracy partyjno-politycznej;
  - zakład administracji wojskowej;
  - zespół studiów.
2. Założenia studiów na lata 1973-76:
  - plan studiów;
  - założenia organizacyjno-szkoleniowe.
3. Propozycje zmian w programach studiów ASG

3

ZAŁOŻENIA STRUKTURALNO-ORGANIZACYJNE

Komendant
Akademii Sztabu Generalnego
imienia Generała Broni Karola Świerczewskiego

Warszawa, dnia..... 19.....r.

T A J N E

Egz.nr...

SZEF SZTABU GENERALNEGO

Ob. gen.dyw. Florian SIWICKI

Wiceminister Obrony Narodowej

W a r s z a w a

Zgodnie z ustaleniami Obywatela Generała przedstawiam propozycje w sprawie powołania w Akademii Sztabu Generalnego nowych komórek naukowo-dydaktycznych, a mianowicie: Katedry Strategii, Katedry Służby Sztabów, Kierowania i Informatyki, Zakładu Pracy Partyjno-Politycznej, Zakładu Administracji Wojskowej i Zespołu Studiów.

Komórki te są niezbędne do prowadzenia efektywnych badań w dziedzinach zleconych nam przez Sztab Generalny oraz do realizacji znowelizowanych programów studiów dyplomowych i podyplomowych, w których w znacznym stopniu poszerza się problematykę zarządzania i kierowania jednostkami liniowymi.

Katedra Strategii w swych założeniach będzie w zasadzie komórką naukowo-badawczą, opracowującą podstawowe problemy nauki wojennej i obronności kraju. Przewiduje się również udział katedry w pracy dydaktycznej na studiach podyplomowych i kursach przeszkolenia oficerów oraz na kursach szkolenia obronnego kierowniczej kadry aparatu państwowego.

Katedrę proponuje się w składzie 17 etatowych wojskowych pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych i 4 osób personelu pomocniczego. W działalności katedry zakłada się udział wyznaczonych przez Obywatela Generała przedstawicieli

nie było
w stanie
podać

1/2
pewno

Instytucji Centralnych MON, dowództw okręgów wojskowych oraz dowództw rodzajów sił zbrojnych. Szefa katedry /nieetatowego/ wyznacza Minister Obrony Narodowej.

Podstawę ustalenia proponowanych stanowisk etatowych stanowiły wymagające rozwiązania problemy badawcze i wynikające stąd zadania, które muszą być rozwiązane przez katedrę. Zakres działania i zadania katedry, projekt etatu oraz jego uzasadnienie przedstawione są w załączniku nr 1.

Katedra Służby Sztabów, Kierowania i Informatyki - jako katedra ogólnoakademicka powstała na bazie istniejących dotychczas Katedry Teorii Kierowania i Informatyki oraz Zakładu Służby Sztabów Katedry Taktyki Ogólnej.

Katedra będzie realizowała w sposób kompleksowy zajęcia dydaktyczne i badania w czterech podstawowych grupach zagadnień:

- problematyka pracy sztabów oddziałów oraz związków taktycznych i operacyjnych wojsk lądowych;
- zastosowanie teorii organizacji i kierowania oraz nauk pokrewnych w dowodzeniu i zarządzaniu wojskami;
- zastosowanie informatyki i cybernetyki do usprawniania dowodzenia i zarządzania wojskami;
- badania operacyjne i ich zastosowanie do optymalizacji decyzji operacyjno-taktycznych.

Proponowany skład katedry, uzasadniony przewidywanym obciążeniem dydaktycznym - 25 pracowników naukowo-dydaktycznych i 3 osoby personelu pomocniczego. Zakres działania i zadania katedry, projekt etatu oraz jego uzasadnienia przedstawione są w załączniku nr 2.

(obserwacja?)

*ustanowić, że
nie ma innej
nie jest
w stanie
zrobić.
?*

Zakład Pracy Partyjno-Politycznej proponuje się powołać w Katedrze Nauk Społeczno-Politycznych na miejscu zespołu pracy partyjno-politycznej, który dotychczas był wydzielany nieetatowo z Zakładu Dydaktyki Wojskowej. Zakład będzie kompleksowo realizował zadania dydaktyczne i naukowe z zakresu pracy partyjno-politycznej, prowadzonej w wojskach zarówno w toku działalności szkoleniowej, jak i w działaniach bojowych.

Proponowany skład zakładu, uzasadniony przewidywanym obciążeniem dydaktycznym - 8 wojskowych pracowników naukowo-dydaktycznych i 2 osoby personelu pomocniczego. Zakres działania i zadania zakładu, projekt etatu i jego uzasadnienie przedstawia załącznik nr 3.

Zakład Administracji Wojskowej jest komórką nową, powołaną dla realizacji zadań dydaktycznych i naukowych w zakresie szeroko rozumianej problematyki administracji wojskowej. Ze względu na problematykę, jaką zakład będzie realizował, zakładane obciążenie i wynikająca z tego ilość pracowników naukowo-dydaktycznych powinien znaleźć się w składzie Katedry Organizacji i Mobilizacji Wojsk. Za rozwiązaniem takim przemawia również stosunkowo nieduży skład i zakres działalności tej katedry.

Proponowany skład zakładu, uzasadniony przewidywanym obciążeniem dydaktycznym - 5 pracowników naukowo-dydaktycznych i 1 osoba personelu pomocniczego. Zakres działania i zadania zakładu, projekt etatu i jego uzasadnienie zawarte są w załączniku nr 4.

Zespół Studiów jest komórką nową, powołaną do prowadzenia studiów w zakresie problematyki taktyczno-operacyjnej i organizacyjno-szkoleniowej na bazie praktyki szkoleniowej

wojsk i Akademii Sztabu Generalnego, w interesie zarówno samej Akademii, jak i całych Sił Zbrojnych. Zespół Studiów proponuje się powołać w Oddziale Naukowym.

Zakres działania i zadania zespołu, projekt etatu i jego uzasadnienie przedstawione są w załączniku nr 5.

Łączne potrzeby etatowe związane z utworzeniem proponowanych komórek dydaktyczno-naukowych wynoszą 42 etaty wojskowe i 8 etatów pracowników cywilnych /po uwzględnieniu etatów, które będą włączone z istniejących już katedr i zakładów/.

W celu częściowego chociażby rozwiązania trudności kadrowych Akademii proszę jednocześnie Obywatela Generała o zapewnienie nam możliwości zatrudnienia oficerów rezerwy na cały etat i na pół etatu. Oficerowie ci realizowaliby określone zadania naukowe głównie na rzecz Katedry Strategii.

W związku z tym proszę o przyznanie funduszu umożliwiającego zatrudnienie w pierwszym etapie 5 oficerów rezerwy na pełny etat i 5 na pół etatu.

Mając na uwadze pilną realizację nowych zadań dydaktycznych i szersze rozwinięcie badań naukowych stosownie do zaleceń Sztabu Generalnego, (proszę Obywatela Generała o spowodowanie wejścia w życie proponowanych zmian w etacie Akademii Sztabu Generalnego w terminie umożliwiającym zorganizowanie nowych komórek dydaktyczno-naukowych jeszcze przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego 1973/1974.

Załączników 5 na ... arkuszach.

KOMENDANT
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

gen.dyw. Bolesław CHOCHA

II etap-

pozostaje

konkretnie - zlecenie

1. uzupełnienia wyisłanych
2. obrotowych kursów

ZESTAWIENIE ZBIORCZE

potrzeb etatowych związanych z powołaniem nowych komórek dydaktyczno-naukowych w Akademii Sztabu Generalnego

Katedra / Zakład, Zespół/	Proponuje się		Pokrycie w aktualnym etacie ASG	
	stanowisk wojskowych	stanowisk pracowników cywilnych	stanowisk wojskowych	stanowisk pracowników cywilnych
Katedra Strategii	18	4	1	2
Katedra Służby Sztabów, Kierowania i Informatyki	26	3	16	1
Zakład Pracy Partyjno-Politycznej	8	2	3	-
Zakład Administracji Wojskowej	5	1	-	-
Zespół Studiów	5	1	-	-
Razem	62	11	20	3
Potrzeby nowych etatów wynoszą	42	8		

PROJEKT ORGANIZACJI KATEDRY STRATEGII
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO

A. Zakres działania i zadania katedry

Do głównych zadań katedry należą:

1. Prowadzenie dla potrzeb Sił Zbrojnych PRL kompleksowych badań w zakresie prognozowania kierunków ich rozwoju, a także w dziedzinie teorii i praktyki nauki i sztuki wojennej.
2. Prowadzenie badań w dziedzinie podstawowych problemów doktrynalnych, wynikających z aktualnych praktycznych potrzeb Sił Zbrojnych PRL.
3. Prowadzenie badań i opracowywanie materiałów naukowych z zakresu strategii dla potrzeb MON i uczelni.
4. Prowadzenie badań i opracowanie wniosków dotyczących zasadniczych kierunków przygotowania obronnego kraju oraz poszczególnych dziedzin administracji państwowej i gospodarki narodowej, a także zasad współdziałania wojsk z niemilitarnymi siłami i środkami wchodzącymi w skład ogólnego systemu obronnego kraju.
5. Inspirowanie i współdziałanie w prowadzeniu przez inne katedry Akademii Sztabu Generalnego prac badawczych, których przedmiotem są aktualne poglądy doktrynalne, zagadnienia strategiczne, a także najnowsze problemy nauki wojennej.
6. Udział w interpretowaniu i wykładaniu aktualnych doktryn wojennych państw zachodnich.
7. Opracowywanie wniosków dotyczących kierunków szkolenia z dziedziny sztuki operacyjnej w akademiach wojskowych pod kątem potrzeb sił zbrojnych i aktualnych założeń doktrynalnych.
8. Udział w pracy dydaktycznej na kursach doskonalenia kierowniczej kadry Sił Zbrojnych PRL oraz kursach szkolenia obronnego kierowniczej kadry aparatu państwowego.

B. Projekt etatu Katedry Strategii

Nazwa stanowiska, transportu i wyposażenia	S T A N O S O B O W Y				Wojskowych stanowisk nieetatow- ych
	Stopień wojskowy	Ilość stanowisk		Ewidencja specjalności wojskowych	
		wojsko- wych	kontrak- towych		
<u>KIEROWNICTWO KATEDRY STRATEGII</u>					
Szef katedry	gen.				1
Zastępca szefa katedry do spraw organizacyjnych	gen.	1		I-1	
Zastępca szefa katedry do spraw naukowych	gen.	1		I-1	
R a z e m :		2			1
a/ <u>Zespół organizacyjno-teoretyczny</u>					
Docent	ppłk	2		2-I-1	
St.wykładowca	ppłk	3		1-I-1 1-I-5 1-IV-21	
R a z e m :		5			
b/ <u>Zespół naukowo-badawczy</u>					
St.pracownik naukowy	stopień eta- 10 towy i upo- sążenie wg ostatnio zajmowanego stanowiska				
R a z e m :		10			
c/ <u>Nieetatowy zespół pracowników naukowych</u>					
Wyznaczeni przedstawiciele z instytucji centralnych MON, dowództwa okręgów wojskowych, dowództw rodza- jów sił zbrojnych, dowództw rodzajów wojsk i służb					15
R a z e m :					15
Kierownik gabinetu	ppłk	1		I-2	
St.laborant	prac.cyw.		1		
St.referent	prac.cyw.		1		
Maszynistka	prac.cyw.		2		
R a z e m :		1	4		
Ogółem w katedrze:		18	4		16

C. Uzasadnienie projektu etatu Katedry Strategii

Katedra Strategii jest komórką naukowo-badawczą Akademii Sztabu Generalnego szczególnie predysponowaną do prowadzenia wszechstronnych badań i opracowywania ich wyników w zakresie podstawowych problemów nauki wojennej i obronności kraju dla potrzeb kierownictwa MON i ASG. Stąd podstawy ustalenia liczby stanowisk etatowych nie mogą opierać się na przyjmowanych normach dydaktycznych. Liczba ta wiąże się z zadaniami Katedry i wynikającymi z nich problemami, które należy rozwiązać.

Stan osobowy Katedry Strategii i jej struktura organizacyjna powinny:

1. zapewnić wzorową organizację pracy naukowo-badawczej pod względem merytorycznym i organizacyjno-administracyjnym;
2. prowadzić jednocześnie badania kilku problemów wynikających z zadań katedry oraz zleconych przez kierownictwo MON, a także opracowywać wyniki tych badań;
3. utrzymywać ścisłą więź z instytucjami centralnymi MON, dowództwami rodzajów sił zbrojnych, dowództwami rodzajów wojsk i służb i dowództwami okręgów wojskowych w sprawach doktryny oraz teorii i praktyki nauki wojennej w Siłach Zbrojnych PRL;
4. czynnie współdziałać z innymi katedrami Akademii Sztabu Generalnego w pracach badawczych nad aktualnymi poglądami o charakterze doktrynalnym i strategicznym, najnowszymi problemami nauki wojennej oraz w sprawach dydaktycznych;
5. organizować i przeprowadzać konferencje /sesje/ naukowe dla rozpatrywania nowych problemów w zakresie nauki wojennej i metodologii badań oraz opracowywać ich wyniki;

6. ściśle współpracować z akademiami wojskowymi zarówno krajowymi, jak i państw Układu Warszawskiego w zakresie działalności Katedry Strategii oraz metodologii badań naukowych w dziedzinie wojskowości;
7. prowadzić działalność dydaktyczną w zakresie doktryny wojennej i strategii na podyplomowym studium strategiczno-operacyjnym, kursach przeszkolenia oficerów oraz na kursach szkolenia obronnego kierowniczej kadry aparatu państwowego.

PROJEKT ORGANIZACJI

KATEDRY SŁUŻBY SZTABÓW, KIEROWANIA I INFORMATYKI

A. Zakres działania i zadania katedry:

Do głównych zadań katedry należą:

1. praktyczne rozwiązywanie i wdrażanie w procesie kształcenia słuchaczy problematyki dowodzenia i zarządzania wojskami zgodnie z aktualnymi potrzebami sił zbrojnych;
2. wypracowywanie i ujednocianie na potrzeby kształcenia słuchaczy poglądów, zasad i pojęć z zakresu służby sztabów w ramach wszystkich katedr ASG;
3. ukierunkowywanie zajęć ze służby sztabów oraz sprawowanie nad nimi merytorycznego nadzoru, a także koordynacja wysiłków wszystkich katedr w zakresie służby sztabów;
4. prowadzenie prac naukowych w obszarze szeroko rozumianej służby sztabów, w tym również w zakresie instrumentalizacji prac sztabowych;
5. dostosowywanie do potrzeb usprawniania dowodzenia i zarządzania wojskami osiągnięć niektórych nauk ergologicznych, a zwłaszcza teorii organizacji i kierowania;
6. dostosowywanie do potrzeb usprawniania dowodzenia oraz zarządzania wojskami osiągnięć informatyki i cybernetyki ze szczególnym uwzględnieniem aktualnych i perspektywicznych możliwości kompleksowego zastosowania w dowodzeniu środków radioelektronicznych, zwłaszcza elektronicznej techniki obliczeniowej;
7. formułowanie, a następnie wdrażanie w procesie szkolenia słuchaczy optymalnych modeli procesów podejmowania decyzji operacyjno-taktycznych, opartych na logice, badaniach operacyjnych, TGik, heurystyce i cybernetyce;

8. przystosowanie do potrzeb wojska, a następnie wdrażanie w procesie szkolenia słuchaczy nowoczesnych technik planowania opartych na metodach sieciowych;
9. opracowywanie i wdrażanie do procesu dydaktycznego nowych metod doskonalenia kadr kierowniczych /gry kierownicze/;
10. organizowanie poddyplomowych kursów z zakresu zastosowań teorii organizacji i kierowania oraz informatyki;
11. prowadzenie prac dyplomowych słuchaczy ASG w zakresie służby sztabów, zastosowania w dowodzeniu i zarządzaniu teorii organizacji i kierowania oraz informatyki;
12. opracowywanie materiałów szkoleniowych z zakresu służby sztabów, zastosowania w wojsku teorii organizacji i kierowania oraz informatyki;
13. organizowanie sympozjów i konferencji naukowych poświęconych problematyce służby sztabów, organizacji i kierowania /dowodzenia i zarządzania/ oraz zastosowania informatyki w wojsku;
14. utrzymywanie współpracy z instytucjami i placówkami naukowymi oraz naukowo-badawczymi, wojskowymi i cywilnymi w kraju i za granicą w celu wymiany dorobku naukowego i doskonalenia kadr naukowo-dydaktycznych.

B. Projekt etatu Katedry Służby Sztabów, Kierowania i Informatyki

Nazwa stanowiska, transportu i wyposażenia	S T A N O S O B O W Y			Ewidencja specjalności wojskowych	Uwagi
	Stopień wojskowy	Ilość stanowisk			
		wojsko- wych	kontrak- towych		
KIEROWNICTWO KATEDRY					
Szef katedry	płk	1		I-1B	
Zastępca szefa katedry jednocześnie kierownik Zakładu Służby Sztabów	płk	1		I-1B	
Zastępca szefa katedry jednocześnie kierownik Zakładu Teorii Kierowania i Informatyki	płk	1		I-1B	
R a z e m :		3			
a/ Zakład Służby Sztabów					
Kierownik Zakładu jednocześnie zastępca szefa katedry	-	-			
St.wykładowca /adiunkt/	płk	5		I-1B	
Adiunkt	płk	4		I-1B	
St.asystent	płk	1		I-2B	
R a z e m :		10			
b/ Zakład Teorii Kierowania i Informatyki					
Kierownik Zakładu jednocześnie zastępca szefa katedry	-	-			
St. wykładowca	płk	7		I-1B	
Adiunkt	płk	4		I-1B	
St.asystent	ppłk	1		I-2B	
R a z e m :		12			
Kierownik gabinetu	ppłk	1		I-2B	
St.laborant	prac.cyw.		2		
Maszynistka	prac.cyw.		1		
R a z e m :		1	3		
Ogółem w katedrze:		26	3		

C. Uzasadnienie projektu etatu Katedry Służby Sztabów,
Kierowania i Informatyki

1. Pensum dydaktyczne:

Program z teorii organizacji i kierowania:

Na kursach zasadniczych - 60 godzin, w tym 36 godzin wykładów i 14 godzin ćwiczeń.

a/ Kursy wojsk lądowych, na których przyjmuje się 7 grup wykładowych i 12 grup do ćwiczeń:

- wykłady:	7 x 36 godzin	=	252 godziny
- ćwiczenia:	12 x 14 godzin	=	168 godzin
	Razem:	=	420 godzin

b/ Kursy Oddziału WOPK i LO, na których przyjmuje się 3 grupy wykładowe i 4 grupy do ćwiczeń:

- wykłady:	3 x 36 godzin	=	108 godzin
- ćwiczenia:	4 x 14 godzin	=	56 godzin
	Razem:	=	164 godziny

Na poddyplomowym studium zastosowań informatyki - 70 godzin, w tym 50 godzin wykładów i 20 godzin ćwiczeń. Przyjmuje się 1 grupę wykładową i 2 grupy do ćwiczeń:

- wykłady:	1 x 50 godzin	=	50 godzin
- ćwiczenia:	2 x 20 godzin	=	40 godzin
	Razem:	=	90 godzin

Program z logiki - 20 godzin, w tym 16 godzin wykładów i 4 godziny ćwiczeń. Przyjmuje na wszystkich pierwszych kursach wojsk lądowych, wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju 10 grup wykładowych i 16 grup do ćwiczeń:

- wykłady:	10 x 16 godzin	=	160 godzin
- ćwiczenia:	16 x 4 godziny	=	64 godziny
	Razem:	=	224 godziny

Zintegrowany program z cybernetyki i informatyki na II kursie wojsk lądowych - ogólnie 40 godzin, w tym 32 godziny wykładów i 8 godzin ćwiczeń. Przyjmuje się 7 grup wykładowych i 12 grup do ćwiczeń:

- wykłady:	7 x 32 godziny	=	224 godziny
- ćwiczenia:	12 x 8 godzin	=	96 godzin
	Razem:	=	320 godzin

Zintegrowany program z cybernetyki, informatyki i teorii organizacji i kierowania na 10-miesięcznym studium operacyjno-strategicznym - 40 godzin, w tym 34 godziny wykładów i 6 godzin ćwiczeń. Przyjmuje się 1 grupę wykładową i 1 grupę do ćwiczeń:

- wykłady:	1 x 34 godziny	=	34 godziny
- ćwiczenia:	1 x 6 godzin	=	6 godzin
	Razem:	=	40 godzin

Zintegrowany program z teorii organizacji i kierowania cybernetyki i informatyki na dwuletnim zaocznym studium teorii organizacji i kierowania - 80 godzin prowadzonych w 3 grupach, co daje 240 godzin.

- z zakresu technicznych środków dowodzenia na kursach wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju - 24 godziny, w tym 18 godzin wykładów i 6 godzin ćwiczeń.

Przyjmuje się 3 grupy wykładowe i 4 grupy do ćwiczeń:

- wykłady:	3 x 18 godzin	=	54 godziny
- ćwiczenia:	4 x 6 godzin	=	24 godziny
	Razem:	=	78 godzin

Program z badań operacyjnych na kursach wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju - 32 godziny, w tym 30 godzin wykładów i 2 godziny ćwiczeń. Przyjmuje się 3 grupy wykładowe i 4 grupy do ćwiczeń:

- wykłady:	3 x 30 godzin	=	90 godzin
- ćwiczenia:	4 x 2 godziny	=	8 godzin
	Razem:	=	98 godzin

Program z informatyki na 10 miesięcznym podyplomowym studium zastosowań informatyki - katedra będzie partycypowała w realizacji programu w wymiarze około 400 godzin.

Zintegrowany program z teorii organizacji i kierowania, cybernetyki i informatyki na 2,5 miesięcznych kursach przeszkolenia oficerów - 42 godziny, z tego 36 godzin zajęć przeprowadza się całym kursem, natomiast 6 - w 3 grupach

- zajęcia przeprowadzane całym kursem:	1 x 36 godzin	=	36 godzin
- zajęcia w grupach:	3 x 6 godzin	=	18 godzin
	Razem:	=	54 godziny

Przyjmując 3 turnusy w roku otrzymujemy 162 godziny zajęć.

Program - techniczne środki mechanizacji - na I kursie tyłów - 9 godzin, w tym 3 godziny wykładów i 6 ćwiczeń.

Przyjmuje się 1 grupę wykładową i 2 do ćwiczeń:

- wykłady:	1 x 3 godziny	=	3 godziny
- ćwiczenia:	2 x 6 godzin	=	12 godzin
	Razem:	=	15 godzin

Zintegrowany program z teorii organizacji i kierowania, logiki i cybernetyki na zaocznym kursie doktoranckim - około 40 godzin prowadzonych w jednej grupie.

Służba sztabów na kursach wojsk lądowych - 130 godzin, z tego 24 godziny wykładu i 106 godzin ćwiczeń.

Przyjmuje się 7 grup wykładowych i 12 grup do ćwiczeń:

- wykłady:	7 x 24 godziny	=	168 godzin
- ćwiczenia:	12 x 106 godzin	=	1272 godzin
	<u>Razem:</u>	=	<u>1440 godzin</u>
	O g ó ł e m :	=	3800 godzin.

2. Pensum dydaktyczne wynikające z udziału pracowników katedry w ćwiczeniach taktyczno-operacyjnych -
= 1760 godzin.

Ogółem pensum dydaktyczne wynosi - 5560 godzin.

Przyjmując 220 godzin jako normę zajęć dydaktycznych przypadających na jednego pracownika, niezbędna ilość etatów wojskowych pracowników naukowo-dydaktycznych wynosi 25.

Etaty 1 wojskowego i 3 pracowników cywilnych o charakterze techniczno-pomocniczym są niezbędne dla zabezpieczenia procesu dydaktycznego i badawczego realizowanego przez katedrę.

PROJEKT ORGANIZACJI

ZAKŁADU PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ

/w składzie Katedry Nauk Społeczno-Politycznych/

A. Zakres działania i zadania zakładu

Do głównych zadań zakładu należą:

1. Realizacja i doskonalenie programów dydaktycznych z zakresu pracy partyjno-politycznej w działaniach bojowych z zakresu pracy partyjno-politycznej w warunkach garnizonowych, w toku ćwiczeń oraz podczas wykonywania zadań na rzecz gospodarki narodowej;
2. Opracowanie materiałów szkoleniowych niezbędnych do realizacji programu nauczania w dziedzinie pracy partyjno-politycznej;
3. Podejmowanie i prowadzenie badań naukowych z problematyki pracy partyjno-politycznej, głównie w działalności dowódców na współczesnym polu walki;
4. Podejmowanie i prowadzenie w jednostkach i instytucjach wojskowych badań efektywności nauczania słuchaczy w zakresie rozwiązywania przez absolwentów ASG problemów związanych z pracą partyjno-polityczną;
5. Współpraca z instytucjami naukowo-badawczymi i dydaktycznymi /wojskowymi i cywilnymi, głównie WAP/ w zakresie pracy dydaktycznej i naukowej związanej z realizacją przewidzianych w programie studiów problemów pracy partyjno-politycznej;
6. Prowadzenie pracy naukowo-badawczej poprzez kierowanie opracowaniem rozpraw doktorskich i prac dyplomowych z niektórymi wybranymi problemami pracy partyjno-politycznej.

B. Projekt etatu Zakładu Pracy Partyjno-Politycznej

Nazwa stanowiska, transportu i wyposażenia	S T A N O S O B O W Y			U w a g i	
	Stopień wojskowy	Ilość stanowisk			Ewidencja specjalności wojskowych
		wojsko- wych	kontrak- towych		
Kierownik Zakładu jednocześnie zastępca szefa katedry Nauk Społeczno-Politycznych	płk	1		VI-22B	
St.wykładowca	płk	7		VI-22B	
St.laborant	prac.cyw.		1		
Maszynistka	prac.cyw.		1		
Razem w zakładzie:		8	2		

C. Uzasadnienie projektu etatu Zakładu Pracy Partyjno-Politycznej

U podstaw propozycji etatowo-organizacyjnych Zakładu Pracy Partyjno-Politycznej legły następujące kalkulacje dotyczące zajęć dydaktycznych:

1. Pensum dydaktyczne

Program z zakresu pracy partyjno-politycznej wynosi 100 godzin, z czego przewiduje się 50 godzin wykładów i 50 godzin seminariów i ćwiczeń.

a/ Kursy wojsk lądowych, na których przyjmuje się 7 grup wykładowych i 12 grup seminaryjnych i do ćwiczeń:

- wykłady:	7 x 50 godzin	= 350 godzin
- seminaria i ćwiczenia:	12 x 50 godzin	= 600 godzin
R a z e m :		950 godzin

b/ Kursy wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju, na których przyjmuje się 3 grupy wykładane i 4 grupy seminaryjne i do ćwiczeń:

- wykłady:	3 x 50 godzin	= 150 godzin
- seminaria i ćwiczenia:	4 x 50 godzin	= 200 godzin
R a z e m :		350 godzin

c/ Na pozostałych studiach podyplomowych i kursach przeszkolenia oficerów = 100 godzin

Ogółem pensum dydaktyczne zajęć: = 1400 godzin

2. Pensum wynikające z udziału pracowników zakładu w ćwiczeniach taktyczno-operacyjnych = 400 godzin

---

Razem pensum dydaktyczne: = 1800 godzin

Przyjmując 220 godzin jako normę zajęć dydaktycznych na jednego pracownika niezbędna ilość etatów wojskowych pracowników naukowo-dydaktycznych wynosi 8.

Etaty 2 pracowników cywilnych o charakterze techniczno-pomocniczym są niezbędne dla zabezpieczenia procesu dydaktycznego i badawczego realizowanego przez zakład.

PROJEKT ORGANIZACJI

ZAKŁADU ADMINISTRACJI WOJSKOWEJ

/w składzie Katedry Organizacji i Mobilizacji Wojsk/

A. Zakres działania i zadania zakładu:

Zadania zakładu będą następujące:

1. Realizacja i doskonalenie programów dydaktycznych pod względem treściowym i metodycznym głównie z problematyki:
  - struktura, zakres i zasady funkcjonowania aparatu państwowego /administracyjnego i gospodarczego/;
  - prawne zasady współpracy instytucji wojskowych z organami aparatu państwowego, administracyjnego i gospodarczego;
  - zasady administracji wojskowej;
  - kodyfikacja aktów prawnych w wojsku;
  - zasady prowadzenia biurowości wojskowej, ochrona tajemnicy wojskowej /przepisy, praktyczne zastosowanie/;
  - zasady organizacji i prowadzenia ewidencji i sprawozdawczości w wojsku /zasady, przepisy, formy/;
  - działalność kontrolna w wojsku /inspekcje, kontrole, wizytacje/;
  - zasady organizowania i działania organów kolegialnych w siłach zbrojnych /rady wojskowe, zespoły, komisje/.
2. Opracowanie materiałów szkoleniowych niezbędnych do realizacji programu nauczania w dziedzinie administracji wojskowej.
3. Podejmowanie i prowadzenie badań naukowych z problematyki administracji wojskowej.

4. Podejmowanie i prowadzenie w jednostkach i instytucjach wojskowych badań efektywności nauczania słuchaczy w zakresie rozwiązywania przez absolwentów ASG problemów związanych z szeroko pojętą administracją wojskową; na podstawie badań udoskonalanie programów nauczania słuchaczy z tej dziedziny.
5. Współpraca z instytucjami naukowo-badawczymi i dydaktycznymi /wojskowymi i cywilnymi/ - w zakresie pracy dydaktycznej i naukowej związanej z realizacją przewidzianych w programie studiów problemów administracji wojskowej.
6. Prowadzenie pracy naukowo-badawczej poprzez kierowanie opracowaniem rozpraw doktorskich i prac dyplomowych z niektórymi wybranymi tematami administracji wojskowej.

B. Projekt etatu Zakładu Administracji Wojskowej

Nazwa stanowiska, transportu i wyposażenia	S T A N O S O B O W Y			Ewidencja specjalności wojskowych	U w a g i
	Stopień wojskowy	Ilość stanowisk			
		wojsko- wych	kontrak- towych		
Kierownik zakładu jednocześnie zastępca szefa katedry Organi- zacji i Mobilizacji Wojsk	płk	1		I-1B	
St.wykładowca	płk	4		1-I-1 1-XVII-3 1-XV-1 1-XII-2	
St.laborant	prac.cyw.		1		
Razem w zakładzie:		5	1		

C. Uzasadnienie projektu etatu Zakładu Administracji Wojskowej

U podstaw propozycji etatowo-organizacyjnych Zakładu Administracji Wojskowej legły następujące kalkulacje dotyczące zajęć dydaktycznych:

Pensum dydaktyczne:

1. Program z zakresu administracji wojskowej wynosi 40 godzin, z czego przewiduje się 20 godzin wykładów i 20 godzin zajęć praktycznych:

a/ Kursy wojsk lądowych, na których przyjmuje się 7 grup wykładowych i 12 grup do zajęć praktycznych:

- wykłady:	7 x 20 godzin	=	140 godzin
- zajęcia praktyczne:	12 x 20 godzin	=	240 godzin
	Razem:	=	380 godzin

b/ Kursy wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju, na których przyjmuje się 3 grupy wykładowe i 4 grupy do zajęć praktycznych:

- wykłady:	3 x 30 godzin	=	60 godzin
- zajęcia praktyczne:	4 x 20 godzin	=	80 godzin
	Razem:	=	140 godzin

c/ Na pozostałych studiach podyplomowych i kursach przeszkolenia

		=	100 godzin
	Ogółem:	=	620 godzin

2. Program z zakresu przepisów finansowo-gospodarczych wynosi 20 godzin, cały program realizowany będzie w formie wykładów

a/ kursy wojsk lądowych

- wykłady:	7 x 20 godzin	=	140 godzin;

b/ kursy wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju:

- wykłady: 3 x 20 godzin = 60 godzin

Razem: = 200 godzin

3. Program z zakresu polityki kadrowej wynosi 20 godzin, cały program realizowany będzie w formie wykładów.

a/ kursy wojsk lądowych i.t.d.

- wykłady: 7 x 20 godzin = 140 godzin

b/ kursy wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju i.t.d.

- wykłady: 3 x 20 godzin = 60 godzin

c/ na pozostałych studiach podyplomowych i kursach przeszkolenia - 80 godzin

---

Razem: = 280 godzin

Ogółem pensum dydaktyczne wynosi - 1100 godzin.

Przyjmując 220 godzin jako normę zajęć dydaktycznych przypadających na jednego pracownika, niezbędna ilość etatów wojskowych pracowników naukowo-dydaktycznych wynosi 5.

Etat jednego pracownika cywilnego o charakterze techniczno-pomocniczym jest niezbędny dla zabezpieczenia procesu dydaktycznego i badawczego realizowanego przez Zakład.

Pozostaje do rozwiązania problem realizacji programu z zakresu zaopatrywania i obsługi wojsk. Przewiduje się pensum dydaktyczne z tego przedmiotu realizowanego na kursach wojsk lądowych w wysokości około 200 godzin. Z uwagi na różnorodną problematykę wchodzącą w zakres programu, wymaga on realizacji przez różnych specjalistów służb kwatermistrzowskich i technicznych. Rozwiązanie tego problemu mogłoby być następujące - zajęcia powyższe zlecić odpowiednim specjalistom z instytucji centralnych MON, a nadzór merytoryczny i metodyczny nad realizacją tego programu zlecić Katedrze Taktyki Tyłów.

PROJEKT ORGANIZACJI ZESPOŁU STUDIÓW/w składzie Oddziału Naukowego/A. Zakres działania i zadania zespołu

Do głównych zadań zespołu należą:

1. Opracowywanie dla potrzeb ASG wniosków z ćwiczeń z wojskami i ćwiczeń prowadzonych przez IC MON, w których biorą udział oficerowie akademii;
2. Opracowywanie wniosków z ćwiczeń ogólnoakademickich;
3. Zbieranie danych normatywnych dotyczących możliwości taktyczno-operacyjnych wojsk w czasie i w przestrzeni;
4. Wprowadzanie do procesu dydaktycznego różnorodnych innowacji, opracowanych w oparciu o wnioski uzyskane z ćwiczeń;
5. Opracowywanie podsumowań okresów szkolenia, ćwiczeń akademickich i innych przedsięwzięć szkoleniowych ASG.

B. Projekt etatu Zespołu Studiów

Nazwa stanowiska, transportu i wyposażenia	S T A N O S O B O W Y			U w a g i	
	Stopień wojskowy	Ilość stanowisk			Ewidencja specjalności wojskowych
		wojsko- wych	kontrak- towych		
Kierownik zespołu jednocześnie zastępca Szefa Oddziału Naukowego do spraw studiów	płk	1		I-1B	
St.pracownik naukowy	płk	4		I-1B	
Maszynistka	prac.cyw.		1		
Razem w zespole:		5	1		

C. Uzasadnienie projektu etatu Zespołu Studiów

Proponowany skład zespołu powinien zapewnić możliwość uczestniczenia zespołu we wszystkich ważniejszych ćwiczeniach dywizyjnych, ćwiczeniach prowadzonych przez okręgi wojskowe, Inspektorat Szkolenia MON, Sztab Generalny oraz Akademię Sztabu Generalnego. W razie potrzeby ze składu zespołu będą tworzone dwa podzespoły w celu umożliwienia wzięcia udziału jednocześnie w dwóch różnych ćwiczeniach lub wykonania odrębnych zadań naukowo-badawczych.

Zespół studiów, korzystając z pomocy katedr ASG, powinien mieć możliwość prowadzenia zarówno częściowych badań problemowych, jak i badań całokształtu problematyki wynikającej z określonego tematu ćwiczenia. Skład zespołu powinien również umożliwić stosunkowo szybko opracowywanie wniosków z ćwiczeń w formie pisemnej, przygotowywanie podsumowań różnych przedsięwzięć szkoleniowych ASG oraz utrzymywanie ścisłej więzi z procesem dydaktycznym uczelni.

ZAŁOŻENIA STUDIÓW NA LATA 1973-76

"ZATWIERDZAM"
MINISTER OBRONY NARODOWEJ

gen. broni Wojciech JARUZELSKI

P L A N   S T U D I Ó W

KURSU WOJSK LĄDOWYCH

/Kurs Ogólnowojskowy /

KOMENDANT
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K. Świerczewskiego

gen.dyw. Bolesław CHOCHA

- zaryady jacy sialu
- Teary
- zaryady organizacji

I. CELE STUDIÓW

Celem studiów w Akademii Sztabu Generalnego jest wykształcenie i przygotowanie absolwentów o wysokich walorach moralno-politycznych, zdyscyplinowanych, o głębokiej wiedzy taktyczno-operacyjnej, ukształtowanych cechach charakteru, szerokich horyzontach myślowych i umiejętnościach samodzielnej pracy w zakresie pogłębiania swoich kwalifikacji, dobrze znających współczesne zasady walki /zasadnicze szereble: pułk, dywizja/ i zapoznanych ze sztuką operacyjną oraz zdolnych do objęcia samodzielnych stanowisk /dowódczych i sztabowych/ w oddziałach i związkach taktycznych oraz pomocniczych stanowisk w ogniwach dowodzenia operacyjnego.

Oficer, który ukończył studia w Akademii Sztabu Generalnego na kursie ogólnowojskowym powinien:

a/ Znać:

- *organizację, zasady* organizację i prowadzenie współczesnej walki ogólnowojskowej oddziałów i związków taktycznych oraz użycie rodzajów wojsk i służb na współczesnym polu walki;
- podstawowe zasady sztuki operacyjnej;
- właściwości działania systemu obrony terytorium kraju i jego funkcjonowanie;
- strukturę organizacyjną oraz zasady organizacji i prowadzenia działań oddziałów, związków taktycznych i operacyjnych głównych państw kapitalistycznych;

zle

- historię oręża polskiego, polskiej myśli wojskowej oraz zasadnicze prawidłowości sztuki wojennej ze szczególnym uwzględnieniem okresu współczesnego;
- wojskowo-geograficzną charakterystykę głównych kierunków operacyjnych i strategicznych na europejskim teatrze wojennym;
- węzłowe zagadnienia marksistowskiej filozofii i socjologii wojska, podstawowe problemy polityczne i ideologiczne świata współczesnego oraz doktryny wojenno-polityczne w zakresie niezbędnym do zrozumienia metodologii marksistowskiej i praw rozwoju społecznego, zwłaszcza budowy socjalizmu oraz do pełnienia funkcji wychowawczej;
- podstawy psychologicznego procesu wychowania i nauczenia oraz zasady organizacji i prowadzenia szkolenia wojskowego;
- zasady organizacji pracy partyjno-politycznej w jednostkach wojskowych.

b/ Umieć:

- organizować i planować walkę oraz dowodzić oddziałami i związkami taktycznymi na współczesnym polu walki;
- organizować i planować użycie i współdziałanie rodzajów wojsk i służb na szczeblu oddziałów i związków taktycznych;
- dokonywać analizy taktycznej i syntezy operacyjnej, formułować i składać meldunki, precyzować wnioski oraz

dokonywać uogólnień popartych kalkulacjami i nalicze-
niami taktyczno-operacyjnymi;

- opracować ćwiczenia taktyczne na szczeblu oddziału i związku taktycznego oraz organizować, planować i kierować szkoleniem bojowym jednostek;
- czytać i tłumaczyć oraz prowadzić rozmowy na nieskomplicowane tematy wojskowe i społeczno-polityczne w języku rosyjskim, przeczytać i przetłumaczyć tekst wojskowy lub społeczno-polityczny średniej trudności w języku angielskim lub niemieckim.

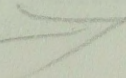
c/ Zapoznać się z:

- zasadami organizacji i dowodzenia armią ogólnowojskową w operacji zaczepnej i obronnej;
- zasadami teoretycznymi i praktycznymi w rozwiązywaniu problematyki organizacji i mobilizacji wojsk w ramach wykonywanych funkcji dowódczych i sztabowych w oddziałach i związkach taktycznych oraz pomocniczych ogniwach dowodzenia operacyjnego;
- ogólnym zakresem kompetencji ^{główni} dowódców i oficerów sztabu adlds. i ZT oraz jednostek, zasadami kierowania i zarządzania jednostkami, ustawami i przepisami regulującymi administrowanie w Siłach Zbrojnych PRL /głównie na szczeblu oddziału i związku taktycznego/ w zakresie okresie szkolenia i działalności jednostek;
- zasadami kwatermistrzowskiego i technicznego zabezpieczenia działalności jednostek;

- a) W zakresie wiedzy i umiejętności
- b) W zakresie postawy ideowo-politycznej
- c) W zakresie postawy zawodowej

Zobraz wiedzy i umiejętności

Zobraz postawy zawodowej

- organizacją, kierowaniem, utrzymywaniem i osiąganiem wyższych stanów gotowości bojowej /mobilizacyjnej/ na szczeblu oddziału, związku taktycznego i OW;

To ma być cel samok.

- podstawowymi założeniami matematyki wyższej umożliwiającej optymalizację decyzji i oceny efektywności działań w sytuacjach bojowych;

- współczesnymi doktrynami wojskowo-politycznymi państw imperialistycznych i głównymi problemami współczesnej myśli wojskowej państw socjalistycznych oraz podstawowymi zasadami międzynarodowego prawa wojennego;

- teorią, kierunkami i tendencjami rozwijającymi współczesną naukę o organizacji zarządzania oraz praktycznym wykorzystaniem tej teorii w zarządzaniu i kierowaniu jednostkami wojskowymi;

- ogólnymi prawidłowościami współczesnej gospodarki kapitalistycznej i socjalistycznej oraz głównymi problemami gospodarki wojennej;

- istniejącymi urządzeniami elektronicznymi wykorzystywanymi do mechanizacji i automatyzacji dowodzenia wojskami oraz algorytmizacji zadań operacyjno-taktycznych;

d/ Dbać o:

- wysoką dyscyplinę wewnętrzną i zewnętrzną, przestrzegać jej w życiu i pracy;

- stały rozwój, poznawanie i pogłębianie wartości kultury i sztuki narodowej własnej i państw socjalistycznych

oraz przodującej kultury i sztuki innych państw;

- kulturę bycia i zachowania się oficera w życiu codziennym.

KALKULACJA CZASOKRESU STUDIÓW

1. Okres studiów na 3-letnim kursie dyplomowym /stacjonarnym/ trwa 2 lata i 10 miesięcy t.j. 1028 dni.

Z tego przypada na:

- święta i niedziele - 168 dni
- ferie i urlopy - 90 dni
- dni wolne . - 48 dni

Razem - 306 dni
-----

2. Na zamierzenia dydaktyczne pozostaje 722 dni x 6 godzin dziennie t.j. 4332 godziny, które przeznaczają się na:

- zajęcia programowe - 3978 godz.
- naukę własną - 354 godz.

3. 3978 godzin przeznaczonych na zajęcia programowe oraz 354 godziny przeznaczone na naukę własną rozdziela się następująco według lat studiów:

Lp.	Zamierzenia szkoleniowe	I Kurs	II Kurs	III Kurs	Ogółem
1	Zajęcia pod kierunkiem wykładowcy	1098	1086	864	3048
2	Informacje polityczne	18	18	18	54
3	Praktyka w jednostkach	156	156	-	312
4	Opracowanie prac dyplomowych	-	-	144	144
5	Egzaminy: - dyplomowe	-	-	78	78
	- roczne	24	36	12	72
6	Rezerwa	90	90	90	270
	Razem zajęcia programowe	1386	1386	1206	3978
7	Nauka własna	114	114	126	354
	O g ó ł k e m :	1500	1500	1332	4332

4. W kalkulacji przyjęto następujące naliczenia miesięczne:

a/ dla I i II kursu:

- 3 tygodnie po 32 godz. zajęć programowych i 4 godz. nauki własnej oraz 1 tydzień - 24 godz. zajęć programowych.

b/ dla III kursu:

- 3 tygodnie po 30 godz. zajęć programowych i 6 godz. nauki własnej oraz 1 tydzień - 24 godz. zajęć programowych.

c/ w tygodniu, w którym planuje się 24 godz. zajęć programowych, pozostają 2 dni wolne na załatwianie spraw osobistych słuchaczy.

43

PODZIAŁ GODZIN NA DZIAŁY I PRZEDMIOTY NAUCZANIA
DLA KURSU WOJSK LĄDOWYCH
na lata studiów 1973-76

/Kurs Ogólnowojskowy/

Lp.	Dział, przedmiot	K u r s y			Ogółem godz. na kursach	Pro- cent
		I	II	III		
1	2	3	4	5	6	7
	<u>I. Dział taktyczno-operacyjny</u>					
1	Sztuka operacyjna	-	-	236	236	
2	Sztuka operacyjna MW	-	-	10	10	
3	Taktyka ogólna	270	310	-	580	
4	Służba sztabów	40	50	40	130	
5	Rozpoznanie wojskowe i armie obce	42	40	20	102	
6	Taktyka wojsk raketowych i artylerii	40	30	30	100	
7	Taktyka wojsk obrony przeciwlotniczej	20	30	20	70	
8	Taktyka lotnictwa operacyjnego	10	20	30	60	
9	Taktyka wojsk inżynieryjnych	20	20	20	60	
10	Taktyka wojsk łączności	20	20	20	60	
11	Taktyka wojsk chemicznych	20	20	20	60	
12	Taktyka tyków	30	30	20	80	
13	Walka radioelektroniczna	6	14	20	40	
14	Obrona terytorium kraju	30	30	20	80	
15	Obrona powietrzna kraju	10	10	10	30	
16	Organizacja i mobilizacja wojsk	30	40	30	100	
17	Historia sztuki wojennej	30	40	40	110	
18	Geografia wojenna	-	-	40	40	
19	Topografia wojskowa	20	-	-	20	
20	Opracowanie prac dyplomowych	-	-	144	144	
21	Egzaminy roczne	24	24	6	54	
22	Egzamin dyplomowy	-	-	72	72	
	Razem dział taktyczno- operacyjny	662	728	848	2238	51,7%

1	2	3	4	5	6	7
	<u>II. Dział społeczno-polityczny</u>					
23	Filozofia i socjologia	50	40	-	90	
24	Ekonomia polityczna i polityka gospodarcza	-	70	-	70	
25	Nauka o polityce i problemy ideologiczne współczesnego świata	-	-	70	70	
26	Pedagogika	10	-	-	10	
27	Psychologia	20	-	-	20	
28	Ekonomia wojenna	-	-	30	30	
29	Praca partyjno-polityczna	30	30	40	100	
30	Informacje polityczne	18	18	18	54	
31	Egzaminy roczne	-	12	7	12	
32	Egzamin dyplomowy	-	-	12	12	
	Razem dział społeczno-polityczny	128	170	170	468	10,8%
	<u>III. Dział zarządzania i kierowania jednostkami</u>					
33	Teoria organizacji i kierowania	20	40	-	60	
34	Logika	20	-	-	20	
35	Cybernetyczne podstawy dowodzenia	-	30	-	30	
36	Planowanie, organizacja i metodyka szkolenia taktycznego	40	42	38	120	
37	Zaopatrywanie i obsługa wojsk w czasie pokoju	20	-	20	40	
38	Administracja wojskowa	20	10	10	40	
	Razem dział zarządzania i kierowania jednostkami	120	122	68	310	7,1%
	<u>IV. Dział ogólny</u>					
39	Matematyka	100	-	-	100	
40	Języki obce	90	90	-	180	
41	Technologia pracy umysłowej	10	-	-	10	
	Razem dział ogólny	200	90	-	290	6,7%

1	2	3	4	5	6	7
	V. <u>Inne przedsięwzięcia</u> <u>dydaktyczne</u>					
42	Praktyka w jednostkach	156	156	-	312	
43	Wyszkolenie ogniowe i fizyczne	30	30	30	90	
44	Nauka własna	114	114	126	354	
45	Rezerwa Komendanta	90	90	90	270	
	R a z e m :	390	390	246	1026	23,7%
	O g ó ł e m :	1500	1500	1332	4332	
46	Wyszkolenie fizyczne i ogniowe x/	30	30	30	90	

Uwaga: x/ planuje się w godzinach pozaprogramowych.

WYKAZ KOŁOKWIÓW I EGZAMINÓW

Lp.	Przedmiot	I rok stud.	II rok stud.	III rok stud.	Razem
1	2	3	4	5	6
A. KOŁOKWIA					
1	Sztuka operacyjna	-	-	1	1
2	Taktyka ogólna	1	1	-	2
3	Taktyka wojsk rakietowych i artylerii	-	1	-	1
4	Taktyka wojsk obrony przeciwlotniczej	-	1	-	1
5	Taktyka tyłów	-	1	-	1
6	Taktyka wojsk lotniczych	-	-	1	1
7	Rozpoznanie wojskowe i armie obce	1	-	-	1
8	Taktyka wojsk inżynieryjnych	1	-	-	1
9	Taktyka wojsk łączności	1	-	-	1
10	Taktyka wojsk chemicznych	1	-	-	1
11	Obrona terytorium kraju	-	-	1	1
12	Organizacja i mobilizacja	1	-	-	1
13	Geografia wojenna	-	-	1	1
14	Ekonomia wojenna	-	-	1	1
15	Praca partyjno-polityczna	-	-	1	1
16	Wyższa matematyka	1	-	-	1
17	Języki obce	1	1	-	2
R a z e m :		8	5	6	19
E. EGZAMINY					
1	Taktyka ogólna i taktyka rodzajów wojsk	1	1	-	2
2	Historia sztuki wojennej	-	-	1	1
3	Filozofia i socjologia	-	1	-	1
4	Ekonomia polityczna i polityka gospodarcza	-	1	-	1
R a z e m :		1	3	1	5

1	2	3	4	5	6
<u>C. EGZAMINY DYPLOMOWE</u>					
1	Taktyka ogólna, sztuka operacyjna, taktyka rodzajów wojsk	-	-	1	1
2	Nauki społeczno-polityczne	-	-	1	1
3	Obrona pracy dyplomowej	-	-	1	1
R a z e m :		-	-	3	3

ZAKRES STUDIÓW

DLA KURSÓW WOJSK LĄDOWYCH NA LATA 1973-76

/Kurs Ogólnowojskowy/

Dział	Przedmiot	I Kurs	Ilość Godzin	II Kurs	Ilość Godzin	III Kurs	Ilość Godzin	Razem Godzin
1		3	4	5	6	7	8	3
	Sztuka Operacyjna	-					236	236
	Sztuka Operacyjna Marynarki Wojennej	-					10	10
	Taktyka Ogólna		270		310			580

Taktyczno - operacyjny

Istota i treść podstawowych pojęć nauki i sztuki wojennej. Podstawowe założenia współczesnej strategii wojennej i sztuki operacyjnej. Podstawowe założenia współczesnej doktryny wojennej. Zasady planowania i prowadzenia zaczepnych i obronnych operacji armijnych. Wykorzystanie roźdzajów sił zbrojnych i wojsk we współczesnych operacjach zaczepnych i obronnych.

Struktura organizacyjna Marynarki Wojennej PRL. Zadania i miejsce sił morskich we współczesnej sytuacji na BTW. Podstawowe zasady morskiej sztuki operacyjnej i taktyki. Ogólne zasady planowania, przygotowania i prowadzenia przez siły morskie działań na morzkim oraz na łącznym teatrze działań.

Przesunięcie wojsk dywizji. Zasady natarcia dywizji. Pościg. Forsowanie przeszkód wodnych przez dywizję. Właściwości natarcia dywizji w warunkach szczególnych. Właściwości prowadzenia boju spotkaniowego przez dywizję. Zasady prowadzenia działań obronnych przez dywizję. Izolacja odwrotów dywizji. Okrążenie i wyjście z okrążenia dywizji. Postój wojsk dywizji i ich ubezpieczenie.

Taktyka ogólna jako dyscyplina naukowa. Związek taktyki z innymi działkami sztuki wojennej. Zasadnicze założenia współczesnej taktyki. Rozwój sposobów prowadzenia walki i jej wszechstronne zabezpieczenie. Przesunięcie pułku. Zasady natarcia pułku. Pościg. Forsowanie przeszkód wodnych przez pułk. Właściwości natarcia pułku w warunkach szczególnych. Właściwości prowadzenia boju spotkaniowego przez pułk. Zasady

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		prowadzenia działań obronnych przez pułk. Działania odwrotowe pułku. Okrążenie i wyjście z okrążenia pułku. Postój wojsk pułku i ich ubezpieczenie.						
Służba Sztabów		Podstawowe problemy dowodzenia wojskami. Rola sztabów jako organów dowodzenia. Organizacja i treść pracy sztabu pułku /pz, przy w podstawowych rodzajach działań bojowych. Zasady opracowania i wykorzystania podstawowych dokumentów bojowych na szczeblu pułku.	40	Organizacja i treść pracy sztabu dywizji /DZ, DPanc/ w podstawowych rodzajach działań bojowych. Opracowanie i wykorzystanie podstawowych dokumentów bojowych na szczeblu dywizji.	50	Organizacja i treść pracy sztabu armii w podstawowych rodzajach działań bojowych. Opracowanie i wykorzystanie podstawowych dokumentów bojowych w operacji zaczepnej i obronnej armii.	40	130
Rozpoznanie Wojskowe i Armie Obce		Rola i znaczenie rozpoznania na współczesnym polu walki. Wymagania stawiane rozpoznaniu: celowość, ciągłość i aktywność. Sposoby prowadzenia rozpoznania w działaniach bojowych pułku. Zasady organizacji, planowania i kierowania rozpoznaniem w działaniach bojowych pułku. Struktura organizacyjna i kierownictwo taktycznych NATO. Zasady prowadzenia działań bojowych przez dywizję NATO.	42	Sposoby prowadzenia rozpoznania w działaniach bojowych dywizji. Zasady organizacji planowania i kierowania rozpoznaniem w działaniach bojowych dywizji. Struktura organizacyjna korpusu armijnego NATO. Zasady prowadzenia działań bojowych przez korpus NATO.	40	Sposoby prowadzenia rozpoznania w operacji zaczepnej i obronnej armii. Zasady organizacji, planowania i kierowania rozpoznaniem w operacji zaczepnej i obronnej armii. Siły zbrojne głównych państw NATO ich struktura organizacyjna i zasady wykorzystania w działaniach bojowych.	20	102
Taktyka Wojsk Rakietowych i Artylerii		Wojska raketowe i artyleria wojsk lądowych ich zadania i rola we współczesnej walce. Właściwości bojowe wojsk raketowych i artylerii, ich organizacja, uzbrojenie, rozwój i wpływ na działania bojowe wojsk. Zasady użycia artylerii w działaniach bojowych pułku. Ugrupowanie bojowe pododdziałów i oddziałów artylerii oraz zasady dowodzenia nimi.	40	Zasady użycia wojsk raketowych i artylerii w działaniach bojowych dywizji. Ugrupowanie bojowe oddziałów wojsk raketowych i artylerii oraz zasady dowodzenia nimi.	30	Zasady użycia wojsk raketowych i artylerii w operacji zaczepnej i obronnej armii. Ugrupowanie bojowe związków taktycznych i oddziałów wojsk raketowych i artylerii oraz zasady dowodzenia nimi.	30	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Taktyka Wojsk Obrony Przeciwniczej	Wojska obrony przeciwniczej, ich zadania i rola we współczesnej walce. Właściwości bojowe wojsk obrony przeciwniczej, ich organizacja, uzbrojenie, rozwój i wpływ na działania bojowe wojsk. Zasady użycia pododdziałów obrony przeciwniczej w działaniach bojowych pułku. Ugrupowanie bojowe pododdziałów wojsk obrony przeciwniczej oraz zasady dowodzenia nimi. Organizacja obrony przeciwniczej w działaniach bojowych pułku.	20	Zasady użycia oddziałów obrony przeciwniczej w działaniach bojowych dywizji. Ugrupowanie bojowe oddziałów obrony przeciwniczej oraz zasady dowodzenia nimi. Organizacja oddziałów obrony przeciwniczej w działaniach bojowych dywizji.	30	Zasady użycia wojsk obrony przeciwniczej w operacji zaczepnej i obronnej armii. Ugrupowanie bojowe oddziałów wojsk obrony przeciwniczej oraz zasady dowodzenia nimi. Organizacja obrony przeciwniczej w operacji zaczepnej i obronnej armii.	20	70	
Taktyka Lotnictwa Operacyjnego	Lotnictwo operacyjne, jego zadania i rola we współczesnej walce. Właściwości bojowe lotnictwa operacyjnego, organizacja, uzbrojenie, rozwój i wpływ na działania bojowe wojsk. Zasady użycia i możliwości bojowe lotnictwa operacyjnego w działaniach bojowych.	10	Zakład użycia lotnictwa do wsparcia i rozpoznania w działaniach bojowych związków taktycznych wojsk lądowych. Organizacja współdziałania. Planowanie użycia pływ i eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych. Organizacja desantowania taktycznych desantów powietrznych ze składu dywizji.	20	Zasady użycia lotnictwa do wykonania zadań wsparcia i rozpoznania w operacji zaczepnej i obronnej armii. Organizacja współdziałania. Organizacja desantowania operacyjnych desantów powietrznych. System dowodzenia lotnictwem wspierającym działania bojowe wojsk armii.	30	60	
Taktyka Wojsk Inżynierskich	Wojska inżynierskie, ich zadania i rola we współczesnej walce. Organizacja i wyposażenie pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych wojsk inżynierskich. Zasady zabezpieczenia inżynierskiego wojsk oraz wykorzystania pododdziałów wojsk inżynierskich w działaniach bojowych pułku. Ugrupowanie pododdziałów wojsk inżynierskich oraz zasady dowodzenia nimi.	20	Zasady zabezpieczenia inżynierskiego wojsk oraz wykorzystania oddziałów wojsk inżynierskich w działaniach bojowych dywizji. Ugrupowanie oddziałów inżynierskich oraz zasady dowodzenia nimi.	20	Zasady zabezpieczenia inżynierskiego wojsk oraz wykorzystania oddziałów wojsk inżynierskich w operacji zaczepnej i obronnej armii. Ugrupowanie oddziałów i związków taktycznych wojsk inżynierskich oraz zasady dowodzenia nimi.	20	60	

Taktyczno - Operacyjny

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Taktyka Wojsk Chemicznych	Organizacja, wyposażenie i możliwości pododdziałów łączności pułku. Taktyczno-techniczne możliwości środków łączności stosowanych na szczeblu pułku oraz zasady ich wykorzystania. Struktura węzłów łączności i przesuwania w toku działań. Zasady planowania i organizacji łączności w podstawowych rodzajach działań bojowych pułku.	20	20	Organizacja, wyposażenie i możliwości pododdziałów łączności dywizji. Taktyczno-techniczne możliwości środków i urządzeń łączności stosowanych na szczeblu dywizji oraz zasady ich wykorzystania w procesie dowodzenia wojskami. Struktura organizacyjna, zasady rozmieszczania, rozwijania i przesuwania węzłów łączności w toku działań. Zasady planowania i organizacji łączności dla potrzeb rodzajów wojsk na szczeblu dywizji w podstawowych rodzajach działań bojowych.	20	Zasady wykorzystania oddziałów chemicznych w działaniach bojowych dywizji. Ugrupowanie oddziałów wojsk chemicznych oraz zasady dowodzenia nimi. Zasady organizacji ochrony wojsk przed skażeniami w działaniach bojowych wojsk.	20	20
Taktyka Wojsk Chemicznych	Wojska chemiczne, ich zadania i rola we współczesnej walce. Organizacja i wyposażenie pododdziałów i oddziałów wojsk chemicznych. Charakterystyka broni masowego rażenia oraz zasady jej użycia /broni jądrowa, broń chemiczna, broń biologiczna, środki zapalające/. Zasady wykorzystania pododdziałów chemicznych w działaniach bojowych pułku. Ugrupowanie pododdziałów wojsk chemicznych i zasady dowodzenia nimi. Zasady organizacji ochrony wojsk przed skażeniami w działaniach bojowych pułku.	20	20	Zasady wykorzystania pododdziałów chemicznych w działaniach bojowych dywizji. Ugrupowanie oddziałów wojsk chemicznych oraz zasady dowodzenia nimi. Zasady organizacji ochrony wojsk przed skażeniami w działaniach bojowych wojsk.	20	Zasady wykorzystania oddziałów, związków taktycznych wojsk chemicznych w operacji zaczepnej i obronnej armii. Ugrupowanie oddziałów i ZT wojsk chemicznych oraz zasady dowodzenia nimi. Zasady organizacji ochrony wojsk przed skażeniami w działaniach bojowych wojsk.	20	20
Taktyka Tyłów	Ogólne zasady zabezpieczenia tyłowego wojsk w działaniach bojowych. Struktura organizacyjna tyłów pułku oraz możliwości i zasady działania jednostek tyłowych pułku. Zasady organizacji zabezpieczenia tyłowego pułku w marszu, natarciu i obronie. Właściwości zabezpieczenia tyłowego pułku w działaniach w warunkach szczególnych. Zasady zaopatrywania i obskuby wojsk OTX. Zasady kierowania zabezpieczeniem tyłowym pułku.	30	30	Struktura organizacyjna tyłów dywizji oraz możliwości i zasady działania jednostek tyłowych. Zasady organizacji zabezpieczenia tyłowego dywizji w marszu, natarciu i w obronie. Właściwości zabezpieczenia tyłowego dywizji w działaniach w warunkach szczególnych. Zasady kierowania zabezpieczeniem tyłowym dywizji.	30	Struktura organizacyjna i zadania tyłów szczebla operacyjnego. Przeniesienie, możliwości i zasady działania zasadniczych jednostek tyłowych armii ogólnowojskowej. Zasady organizacji zabezpieczenia tyłowego wojsk armii w czasie przegrupowania w operacji zaczepnej i operacji obronnej.	20	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Taktyczno - Operacyjny

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Walka Radioelektroniczna	Zadania i wymagania stawiane walce radioelektronicznej. Ochrona środków i systemów radioelektronicznych przed rozpoznaniem i zakłóceniami, stosowanymi przez nieprzyjaciela.	6	4	5	6	7	8	9
Obrona Terytorium Kraju	System OTK, jego główne cele i zadania oraz zasady funkcjonowania w systemie obronnym państwa. Zasady organizacji operacyjnej obrony powiatu i obrony cywilnej. Planowanie i kierowanie działaniami przeciwdywersyjnymi na terenie opanowanym.	30	30	30	14	20	20	30
Taktyka Wojsk Obrony Powietrznej Kraju	Wojska obrony powietrznej kraju, ich zadania i rola w systemie obrony powietrznej kraju. Organizacja i wyposażenie pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych wojsk OPK.	10	10	10	10	10	10	30
Organizacja i Mobilizacja Wojsk	Podstawowe założenia i zasady budowy współczesnych sił zbrojnych oraz struktura organizacyjna oddziałów i pododdziałów ogólnowojskowych. Istota i charakter współczesnej mobilizacji. Zasady organizacji, planowania i kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem oddziałów w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.	30	40	40	40	30	30	100

Taktyczno - Operacyjny

	3	4	5	6	7	8	9
Historia sztuki wojennej	Przedmiot historii wojen i sztuki wojennej, periodyzacja, de-finicje, miejsce i rola. Polska i powszechna sztuka wojenna w okresie feudalizmu, Polska i powszechna sztuka wojenna w okresie kapitalizmu. Sztuka wojenna w pierwszej wojnie światowej.	30	Siły zbrojne, teorie i doktryny wojenne w państwach euro-pejskich okresu międzywojen-nego /1919-1939 r./, wysiłek zbrojny narodu polskiego i jego sztuka wojenna w latach drugiej wojny światowej.	40	Sztuka wojenna w drugiej wojnie światowej /1939-1945 r./, Rozwój radziec-kiej sztuki wojennej w latach wielkiej wojny Narodowej ZSRR /1941-1945 r./, Sztuka wojen-na wójsk alianckich na zachodzie Europy i w ba-senie Morza Śródziemnego /1940-1945 r./, Loswiad-czenia i wnioski z dru-giej wojny światowej. Sztuka wojenna i teore-tyczna myśl wojskowa po drugiej wojnie swia-towej.	40	110
Geografia wojenna	-	-	-	-	Charakterystyka wojsko-wo-geograficzna Zachod-niego PDW, jego pozycja na kierunki strategicz-ne i operacyjne. Możli-wości prowadzenia dzia-łań bojowych na kierun-kach operacyjnych Zachod-niego PDW. Notatka woj-skowo-geograficzna.	40	40
Topografia Wojskowa	Zasady topograficznego przy-sotowania działań bojowych i wykorzystania zdjęć lot-nicznych w rozpoznaniu foto-graficznym nieprzyjaciela i terenu. Sporządzanie opi-sów wojskowo-topograficz-nych o terenie, rejonach i rubieżach. Zasady sporządza-nia map topograficznych. Umiejętność wykorzystania map głównych państw NATO.	20	-	-	-	20	20
	Egzamin roczny z taktyki ogólnej i taktyki rodza-jów wojsk.	24	Egzamin roczny z taktyki ogólnej i taktyki rodza-jów wojsk.	24	Opracowanie prac dyplo-mowych 24 dni szkolne.	144	144
	Egzamin roczny z taktyki ogólnej i taktyki rodza-jów wojsk.	24	Egzamin roczny z taktyki ogólnej, sztuki operacyjnej i taktyki rodzajów wojsk.	6	Egzamin dyplomowy z tak-tyki operacyjnej i taktyki rodzajów wojsk.	72	72

Taktyczno - Operacyjny

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Filozofia i Socjologia	Przedmiot i części składowe filozofii. Podstawowe zagadnienia filozofii. Istota materializmu, idealizmu i dualizmu. Filozofia marksistowska. Krytyka niektórych kierunków filozofii niemarksistowskiej. Dialektyczna teoria rozwoju i postępu.	50	Istota teorii i metody materializmu historycznego. Ogólne i specyficzne prawa społeczne. Krytyka idealistycznych koncepcji rozwoju społeczeństwa. Marksistowska teoria klas i walki klasowej. Rewizjonizm w zagadnieniu klas i walki klasowej. Pojęcie i istota militarizmu. Filozoficzne, psychologiczne i socjologiczne aspekty kierowania i zarządzania.	40	70	-	-	90	-
Ekonomia Polityczna i Polityka Gospodarcza	-	-	Marksistowska ekonomia polityczna - przedmiot jej badań. Problemy kapitalistycznego sposobu produkcji ze szczególnym uwzględnieniem kapitalizmu współczesnego. Istota socjalistycznego sposobu produkcji. Polityka gospodarcza w ustroju socjalistycznym - jej charakterystyka na obecnym etapie rozwoju Polski Ludowej.	70	-	-	70	-	-
Nauka o Polityce i Problemy Ideologiczne Współczesnego Świata	-	-	-	-	-	-	70	70	Problemy funkcjonowania systemów politycznych w krajach kapitalistycznych. Realizacja zadań dyktatury proletariatu przez państwa socjalistyczne. Problematyka międzynarodowego ruchu komunistycznego i robotniczego. Zagadnienia polityki zagranicznej i wojskowej państw NATO. System zbiorowego bezpieczeństwa. Polityka wojskowa i zagraniczna Układu Warszawskiego. Problemy polityczne i ideologiczne krajów "Trzeciego Świata". Wybrane zagadnienia międzynarodowego prawa wojennego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	10	-	-	-	-	-	-	10
2	20	-	-	-	-	-	-	20
Ekonomia Wojenna	-	-	-	-	-	30	30	30
Praca Partyjno- Polityczna	30	30	30	30	30	40	40	100
Informacje Polityczne	-	-	-	-	12	-	12	54

Podstawowe pojęcia pedagogiki wojskowej oraz jej miejsce w systemie nauki wojennej. Cele, formy, zasady i metody jako podstawowe składniki systemu wychowania wojskowego.

Przedmiot i zadania psychologii wojskowej oraz marksistowska koncepcja psychiki człowieka. Psychiczne problemy osobowości w warunkach służby wojskowej. Psychologiczne aspekty współczesnego pola walki.

Struktura, zadania i kompetencje instancji partyjno-politycznych w oddziałach. Kierowanie działaniem politycznym w warunkach bojowych i w procesie pokojowego szkolenia pododdziałów pułku. Moralno-polityczne aspekty współczesnych działań bojowych i ich wpływ na podejmowanie decyzji przez dowódcę pułku. Kształtowanie postaw walczących żołnierzy pułku.

Struktura, zadania i kompetencje organów partyjno-politycznych w związkach taktycznych. Kierowanie działaniem politycznym w warunkach bojowych i w procesie pokojowego szkolenia oddziałów związku taktycznego. Podstawowe założenia indoktrynacji ideologicznej w armiach głównych państw NATO.

Ekonomia wojenna, jej zakres, rozwój i zakres. Istota potencjału ekonomicznego w całości i częściowo przedsięwzięć obronnych państw socjalistycznych. Problemy mobilizacji gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem wojny współczesnej. Zakres potrzeb obronnych i możliwości ich realizacji w wojnie współczesnej.

Praca Zarządu Politycznego w operacji zaczepnej i obronnej armii - struktura, zadania i kompetencje. Propaganda specjalna jako broń wesparscia. Podstawowe założenia, organizacja i zasady prowadzenia "Wojny psychologicznej" głównych państw NATO. Zasady dokonywania oceny nastrojów i stanu moralno-politycznego.

Egzamin roczny z filozofii i socjologii, ekonomii politycznej i polityki gospodarczej.

Bieżące problemy z zakresu polityki wewnętrznej i zagranicznej partii i państwa.

Spółeczno - polityczny

1	2	3	4	5	6	7	8
Teoria Organizacji i Kierowania	Przedmiot słownych nauk ergologicznych, a zwłaszcza teorii organizacji i kierowania. Podstawowe pojęcia organizatorskie oraz prakseologiczne zasady i dyrektywy sprawnego działania. Sposoby organizowania /modelowania/ i formalizowania /instytucji działań zespołowych.	20	20	Podstawowe problemy kierowania /dowodzenia, zarządzania.../ zespołami ludzkimi. Organizatorska i kierownicza rola dowódcy /szefa.../ w toku realizacji funkcji kierowniczych. Fazy i formy podejmowania decyzji kierowniczych /dowodczych/. Gry kierownicze jako metoda kształcenia wojskowych kadr kierowniczych.	30	50	
Logika	Przedmiot, zadania i działy logiki. Ogólna charakterystyka podstawowych działów logiki. Zastosowanie logiki w działalności dowódczo-sztabowej.	20	20	-	20		
Cybernetyczne Podstawy Dowodzenia	-	40	40	Podstawy cybernetyki wojskowej. Teoretyczne podstawy badań operacyjnych. Algorytmizacja zadań wojskowych. Zasady optymalizacji decyzji operacyjno-taktycznych. Wojskowe zastosowania komputerów. Zautomatyzowane systemy dowodzenia i zarządzania.	40	40	
Planowanie, Organizacja i Metodyka Szkolenia Taktycznego	Podstawowe pojęcia i miejsce dydaktyki wojskowej w systemie nauki wojennej. Zasady, formy i metody szkolenia wojskowego. Pojęcie metodyki szkolenia taktycznego. Zasady organizacji procesu szkolenia wojskowego. Zasady opracowania, organizacji i prowadzenia ćwiczeń taktycznych z wojskami organizowanymi przez oddziały.	40	40	Zasady opracowania, organizacji i prowadzenia ćwiczeń taktycznych organizowanych przez oddziały taktyczne. Organizacja procesu szkolenia wojskowego w związku taktycznym.	42	38	120
Zaopatrzenie i Obsługa Wojsk w Gzaspisie Pokoju	Materiałowe i techniczne zabezpieczenie działalności oddziału. Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej. Eksploatacja, obsługa i remont sprzętu technicznego w oddziale.	20	20	-	20	40	Gospodarka finansowa w oddziale i zabezpieczenie medyczne. Straty w mienu wojskowym oraz zasady ich likwidacji i zapobiegania w powstawaniu. Rola i zadania dywizji, OW i COZ w zaopatrywaniu i obsłudze wojsk.

Zarządzanie i Kierowanie Jednostkami

	3	4	5	6	7	8	9
Administracja Wojskowa	Struktura, zakres i zasady funkcjonowania aparatu państwowego /administracyjnego i gospodarczego/. Zasady współpracy instytucji wojskowych z organami aparatu państwowego. Zasady administracji wojskowej. Prowadzenie korespondencji w wojsku. Ochrona tajemnicy wojskowej.	20	Kodyfikacja aktów prawnych. Zasady prowadzenia ewidencji i sprawozdawczości. Działalność kontrolna /inspekcje, kontrole, wizytacje/. Zasady organizowania działania organów kolegiatnych w siłach zbrojnych.	10	Założenia rozwojowe kadr oficerskich. Problemy programowania przebiegu służby oficerów. Podstawowe założenia systemu oceny kadry oficerskiej, przebieg kadrowe, opisanie służbowe - okresowe, doradne, specjalne. Podstawy pragmatyki wojskowej.	10	40
Matematyka	Podstawowe pojęcia, definicje, twierdzenia i wzory matematyki wyższej. Wykorzystanie matematyki wyczerpującej do opisu analitycznego nieskomplikowanych procesów działalności bojowej wojsk.	100	-	-	-	-	100
Języki Obce	Powtórzenie i rozszerzenie znajomości ortografii z języka rosyjskiego, niemieckiego i angielskiego. Powtórzenie i rozszerzenie znajomości fonetyki i gramatyki z języka rosyjskiego, niemieckiego i angielskiego. Czytanie i tłumaczenie tekstów o tematyce wojskowej.	90	Czytanie i tłumaczenie średnio trudnych tekstów o problematyce wojskowej z języka rosyjskiego, niemieckiego i angielskiego. Rozumieć po prostu każdy tekst wojskowy w wyżej wymienionych językach.	90	-	-	180
Technologia Pracy Umysłowej	Psychologiczna i techniczna organizacja pracy umysłowej. Technika słuchania, notowania i czytania. Metodyka przygotowania się do seminarium, ćwiczeń, kolokwium i egzaminów. Jobów literatury. Zasady utrwalania wiadomości. Warunki sprawnego funkcjonowania organizmu w procesie uczenia się.	10	-	-	-	-	10
Praktyka w Jednostkach	Po zakończeniu pierwszego i drugiego roku studiów, planuje się praktykę dla słuchaczy w jednostkach wojskowych po jednym miesiącu w roku szkolnym. Przewiduje się zamiast praktyki dla niektórych specjalności szkolenie specjalistyczne, które jednak w sumie nie powinno przekraczać jednego miesiąca.						312

57

O s o l n y

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Wyszkolenie Ognio- i Fi- zyczne							90
		Odbycie podstawowych strzelań z broni osobistej. Realizacja programu wychowania fizycznego dla utrzymania sprawności fizycznej słuchaczy.						

				Planowana nauka własna.				
			114		114		126	354

				Rezerwa Komendanta,				270

1	Inne przedsięwzię- cia dydaktyczne							

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-SZKOLENIOWE

1. Przyjmuje się czasokres studiów 2 lata i 10 miesięcy.
Przewiduje się dodatkowe wydzielenie dni wolnych /48 dni/ słuchaczom na załatwienie spraw osobistych.
2. Studia dyplomowe powinny przygotować absolwentów do dowodzenia w działaniach bojowych oraz dać podstawę do sprawowania organizatorskich funkcji dowódczych i sztabowych, szczególnie w zakresie zapewnienia wysokiej gotowości bojowej i mobilizacyjnej oraz szkolenia wojsk i działalności jednostki wojskowej.
3. Studia są realizowane według kierunków w czasie całego trzyletniego okresu nauczania. Zakłada się, że programy poszczególnych kierunków powinny być powiązane z zasadami organizacji i prowadzenia działań przez oddziały i związki ogólnowojskowe. W ramach poszczególnych kierunków studiów wydziela się czas na specjalizację kierunkową. Ogólna ilość godzin na specjalizację kierunkową powinna zamykać się w granicach 30 % ogólnej ilości czasu przeznaczanego na studia.
4. Program z wiedzy technicznej obejmuje wyłącznie zasady eksploatacji i zasady taktycznego wykorzystania sprzętu i uzbrojenia, które wchodzi na wyposażenie wojsk w okresie studiów i w najbliższej perspektywie po ukończeniu studiów.
5. W ramach poszczególnych kierunków studiów przewiduje dodatkową specjalizację /na trzecim roku studiów/ z rozpoznania wojskowego, w ramach kierunku ogólnowojskowego.

6. W celu ujednoczenia poglądów na zasady organizacji i prowadzenia współczesnych działań bojowych, zakłada się przeprowadzanie wspólnych ćwiczeń dla wszystkich kierunków wojsk lądowych, a mianowicie:

- ćwiczenia główne z natarcia i obrony /pułk, dywizja/ oraz operację zaczepną i obronną armii;
- ćwiczenia doskonalące prowadzone podczas obozów zimowych i letnich;
- grę wojenną dla II i III kursu /wspólnie z jednym z Okręgów Wojskowych/;
- ćwiczenie szkieletowe /corocznie/ dla wszystkich kursów.

Ponadto w programach wszystkich kierunków przeprowadza się na każdym roku studiów po jednym ćwiczeniu dowódczo-sztabowym w terenie /przy wykorzystaniu pociągu/, po jednym ćwiczeniu dowódczo-sztabowym w Szkolnym Ośrodku Dowodzenia oraz ćwiczenie dowódczo-sztabowe w terenie na wozach dowodzenia /tylko dla I kursu/.

7. Zakłada się utrzymanie kontaktów z wojskami w następujących formach: pokazy bazy szkoleniowej jednostek, pokazowe ćwiczenia taktyczne, udział grup szkolnych w ćwiczeniach z wojskami.

8. Podstawową wiedzę teoretyczną słuchacze otrzymują w formie wykładów /kursowych, problemowych i monograficznych/ w których są przedstawiane: najnowsze i aktualnie obowiązujące poglądy na organizację i prowadzenie współczesnych działań bojowych; zasady użycia rodzajów wojsk i służb przy uwzględnieniu tendencji rozwojowych w tym zakresie oraz osiągnięcia

innych nauk. Wykłady stanowią podstawę dla samodzielnego studiowania przez słuchaczy materiałów teoretycznych, zawartych w dokumentach i publikacjach MON oraz opracowaniach Akademii Sztabu Generalnego.

Celem pogłębienia i doskonalenia wiedzy teoretycznej przewiduje się prowadzenie seminariów, które na równi z wykazaniem stopnia przyswojenia materiałów powinny umożliwić słuchaczom wyrażanie własnych poglądów i myśli.

Wykłady i seminaria nie powinny przekraczać 30-35 % ogólnej ilości czasu przeznaczanego na przedmiot /w. dziale taktyczno-operacyjnym/ oraz 50 % w pozostałych działach.

9. Nauczanie i pogłębianie praktycznych umiejętności słuchaczy zakłada się podczas przerabiania ćwiczeń taktycznych obejmujących podstawowe problemy organizacji i prowadzenia walki, przy tym decyzje ^{na} organizację i prowadzenie działań bojowych słuchacze wypracowują samodzielnie w oparciu o założenia i sytuacje wprowadzające do ćwiczeń.
10. Nauczanie języków obcych realizuje się następująco: słuchaczy, którzy nie znają języka rosyjskiego obowiązuje pełny wymiar godzin z języka rosyjskiego; słuchaczy, którzy znają język rosyjski, obowiązuje nauka jednego z języków zachodnich w pełnym wymiarze godzin. Ponadto zakłada się doskonalenie terminologii wojskowej oraz zapoznanie słuchaczy z dokumentami bojowymi w języku rosyjskim w ramach zajęć taktycznych w ogólnym wymiarze 120 godzin.

11. Słuchacz na zakończenie studiów obowiązany jest opracować samodzielnie pracę dyplomową.

Tematyka prac dyplomowych obejmuje tematy ze sztuki operacyjnej, taktyki ogólnej i rodzajów wojsk, historii wojennej, geografii wojennej oraz z problematyki zarządzania i kierowania jednostkami wojskowymi. Ponadto słuchacze w czasie studiów słuchacze opracowują samodzielnie po dwie prace indywidualne /na I i II kursie/.

Zakłada się, że tematyka prac dyplomowych, prac indywidualnych może stanowić częściowe rozwiązanie problemów wynikających z planów naukowo-badawczych akademii, a także potrzeb szkoleniowych wojsk.

12. Dla I i II kursu zakłada się odbycie praktyki liniowej w jednostkach, głównie w oddziałach i związkach taktycznych.

13. Zakłada się następujący system sprawdzania i egzekwowania wiedzy w okresie studiów:

- prace sprawdzające z taktyki i sztuki operacyjnej /po zakończeniu głównych ćwiczeń taktycznych i operacyjnych/ oraz z innych przedmiotów;
- kolokwia z poszczególnych przedmiotów;
- egzaminy z taktyki rodzajów wojsk, filozofii, ekonomii, nauki o polityce i problemach ideologicznych współczesnego świata, historii sztuki wojennej;
- egzamin dyplomowy:
  - z taktyki ogólnej, sztuki operacyjnej, taktyki rodzajów wojsk /pisemny i ustny/;
  - z nauk społeczno-politycznych /ustny/;
  - obrona pracy dyplomowej.

PROPOZYCJE ZMIAN W PROGRAMACH STUDIÓW ASG

Komendant
Akademii Sztabu Generalnego
imienia Generała Piłsudskiego

Warszawa, dnia ..... 19... r.

T A J N E

Egz.Nr...

SZEF SZTABU GENERALNEGO
Ob. gen.dyw. Florian SIWICKI
Wiceminister Obrony Narodowej

W a r s z a w a

Zgodnie z poleceniem Obywatela Generała, w Akademii Sztabu Generalnego wykonano szereg czynności mających doprowadzić do sformułowania wniosków odnośnie uaktualnienia programów akademii wojskowych i wyższych szkół oficerskich.

1. Metody pracy

W celu uzyskania informacji na temat oceny programów ASG oraz wyższych szkół oficerskich z punktu widzenia proporcji pomiędzy czasem przeznaczonym na okres "W" i "P" zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

A. Rozesłano do komendantów wyższych szkół oficerskich oraz do komendanta COSO jednobrzmiące pisma, w których proszono o podanie zwięzłych informacji na temat czasu trwania studiów, ilości godzin dydaktycznych przeznaczonych na realizację programu "W" /"P"/, przedmiotów podporządkowanych programowi "W" /"P"/ oraz na temat oceny w jakim stopniu realizowane programy przygotowują podchorążych do kierowania jednostką wojskową w czasie pokoju.

B. Rozesłano do 60 wybranych absolwentów ASG z lat 1969-1972, zajmujących aktualnie stanowiska dowódcze i sztabowe w oddziałach i ZT ankiety, w których mieli

65

się oni wypowiedzieć na temat przydatności wiedzy zdobytej w ASG do zarządzania jednostką wojskową. 38 absolwentów odpowiedziało na przesłane ankiety.

C. Na podstawie informacji uzyskanych w wyniku podjętych zabiegów opracowano dokumenty, które zostały przedyskutowane przez kierownictwo ASG.

2. Wnioski dotyczące szkół oficerskich

W wyższych szkołach oficerskich do tej części programu, która przygotowuje słuchaczy do działania w okresie "P" zalicza się z reguły przedmioty, które nie łączą się bezpośrednio z wykształceniem wojskowym, a więc matematykę, fizykę, chemię itp. W wyniku tego otrzymuje się wypaczony obraz proporcji pomiędzy częścią programu przeznaczoną na okres "W" i "P".

Wydaje się, że część programu przygotowująca słuchaczy do działania przede wszystkim w okresie "P" jest zbyt wąska. Należałoby dokonać analizy programów wyższych szkół oficerskich i wprowadzić niezbędne korekty. W tej chwili zarysowuje się potrzeba wprowadzenia bloku zajęć obejmującego teorię organizacji i kierowania, regulaminy i przepisy wojskowe oraz pracę partyjno-polityczną w warunkach pokoju, w wymiarze około 150-200 godzin dydaktycznych.

Wydaje się, że instytucje centralne MON powinny udzielić pomocy w tym zakresie szkołom oficerskim, organizując kursy dla wykładowców oraz przygotowując odpowiednie materiały szkoleniowe /np. zbiory przepisów prawnych obowiązujących w wojsku/. Istotną rolę w udzielaniu pomocy mogą spełnić akademie wojskowe.

3. Propozycje zmian w programach akademii wojskowych

A. Akademia Sztabu Generalnego

Ankietowani absolwenci ASG niemalże jednomyślnie stwierdzali, że akademia przygotowuje ich szczególnie

dobrze do opracowywania ćwiczeń i kierowania wojskami w toku ich trwania oraz do organizacji szkolenia sztabów, słabo natomiast do zarządzania jednostkami wojskowymi.

Biorąc pod uwagę wypowiedzi ankietowanych proponuje się wprowadzić do programu ASG następujące zmiany:

- w programach służby sztabów uwzględnić problematykę metodologii podejmowania decyzji kierowniczych w warunkach wojska oraz zasady pracy sztabów w okresie pokoju;
- proponuje się utrzymać na dotychczasowym poziomie /100 godzin/ program z organizacji i mobilizacji wojsk;
- proponuje się wprowadzić cykl zajęć pod nazwą "Podstawy teorii i praktyki szkolenia sztabów i wojsk", który zastąpiłby przedmiot nazywany dotychczas "Planowanie i metodyka szkolenia taktycznego". Nowy cykl obejmowałby w sumie 120 godzin zajęć, w aktualnych programach na tę problematykę przeznaczano około 70 godzin;
- proponuje się zwiększyć z 32 do 50 godzin program z teorii organizacji i kierowania. Zmiana następuje kosztem cybernetycznych podstaw dowodzenia, których zakres zostaje ograniczony do 40 godzin;
- proponuje się wprowadzić na wszystkich kursach wojsk lądowych w wymiarze 40 godzin cykl zajęć "Zaopatrywanie i obsługa wojsk w czasie pokoju". Cykl ten w wymiarze ponad 300 godzin realizowany jest aktualnie na kursie tyłowym. Problematyka ujęta w jego ramach ma charakter użyteczny z punktu widzenia organizowania pokojowego życia jednostek;
- proponuje się wprowadzić przedmiot "Praca partyjno-polityczna w wojsku" w wymiarze 100 godzin, który obejmowałby problematykę pracy partyjno-politycznej prowadzonej w wojskach, zarówno w toku działalności szkoleniowej, jak i w działaniach bojowych;
- proponuje się także zwiększyć do 40 godzin program z administracji wojskowej /dotychczas około 12 godzin/.

Ocena informacji zawartych w ankietach i wpływające z niej wnioski

1. Część opisowo-informacyjna

W sumie rozesłano 60 ankiet do absolwentów ASG z lat 69-72, zajmujących aktualnie stanowiska dowódcze i sztabowe w oddziałach i ZT. Do chwili obecnej 38 ankietowanych nadesłało swoje odpowiedzi.

Struktura ankiety opierała się na sześciu wyróżnionych głównych zagadnieniach:

- proces szkolenia;
- udział wojska w procesach na rzecz gospodarki narodowej;
- organizacja pracy własnej i podwładnych;
- gospodarka mieniem wojskowym;
- współpraca dowództw i sztabów z władzami terenowymi;
- organizacja i kierowanie pracą partyjno-polityczną.

Ankietowani mieli za zadanie wypowiedzieć się na temat tych zagadnień przyjmując następujące punkty widzenia:

- węzłowe problemy wiążące się - ich zdaniem - z danym zagadnieniem;
- trudności na jakie napotykali w toku rozwiązywania tych zagadnień;
- jakie metody stosowali w toku rozwiązywania tych zagadnień, jeżeli wiedza zdobyta w ASG okazywała się mało, lub wręcz zupełnie nieprzydatna;
- jak oceniają przydatność wiedzy zdobytej w ASG do rozwiązywania tych zagadnień.

W ankiecie znalazło się również pytanie dotyczące węzłowych problemów wynikających z pokojowego zarządzania i administrowania jednostkami wojskowymi, a także prośba o podanie zmian programowych- jeżeli ankietowani uznają takie zmiany za uzasadnione - w czterech podstawowych grupach dyscyplin:

- przedmioty operacyjno-taktyczne;
- przedmioty społeczno-polityczne;
- cybernetyczne podstawy dowodzenia;
- teoria organizacji i kierowania oraz logika.

W piśmie przewodnim załączonym do każdej ankiety bardzo wyraźnie sformułowano jej cel: ustalenie w programach studiów ASG optymalnych proporcji pomiędzy tematyką przygotowującą

słuchacza na okres "W", a problematyką przygotowującą na okres "P".

2. Wybrane oceny, wnioski i postulaty zawarte w ankietach

a/ Ankietowani stwierdzają niemal jednomyślnie, że wiedza zdobyta w ASG jest im szczególnie przydatna do:

- opracowywania ćwiczeń i kierowania wojskami w toku ich trwania;

- organizacji szkolenia sztabów;

tylko przydatna do:

- konfrontacji teorii z praktyką;

- organizacji szkolenia wojsk i dowodzenia nimi w czasie ćwiczeń;

- planowania różnych przedsięwzięć.

b/ Ankietowani stwierdzają, że wiedza zdobyta w ASG jest mało przydatna do:

- kierowania i zarządzania jednostką wojskową w okresie pokoju;

- planowania szkolenia w jednostce wojskowej, zarówno w warunkach garnizonowych, jak i poligonowych;

- dowodzenia wojskami w garnizonie;

- planowania osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej i mobilizacyjnej;

- planowania i organizowania udziału wojska w pracach na rzecz gospodarki narodowej;

- rozwiązywania problemów związanych z gospodarką mieniem wojskowym;

- rozwiązywania problemów wynikających ze współpracy z władzami terenowymi.

c/ Spośród trudności, na jakie napotykali ankietowani w toku realizacji codziennych zadań warto wymienić następujące:

γ nadmiar zadań szkoleniowych;

- częste zrywanie zajęć szkoleniowych;

- słabe przygotowanie kadry, zwłaszcza starszej do realizacji szkolenia;

- brak czasu na szczegółowe zapoznawanie się z zarządzeniami dotyczącymi planowania szkolenia;

- brak szczegółowych przepisów osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;

- sprzeczności w regulaminach i instrukcjach szkoleniowych;

- brak czasu na studiowanie fachowej literatury;

- brak sprecyzowanej formy rocznego planu szkolenia pułku oraz rozkazu szkoleniowego;
- oderwanie teorii od praktyki;
- brak powiązań między przedmiotami;
- brak czasu na pracę partyjno-polityczną;
- przeniesienie głównego ciężaru pracy partyjno-politycznej na dowódców pododdziałów przy jednoczesnym słabym ich przygotowaniu do realizacji tych zadań;
- brak przejrzystych materiałów do pracy partyjno-politycznej
- brak zakresu praw i obowiązków sekretarzy POP i Komietu pułkowego;
- zbyt rygorystyczne przepisy regulujące wykorzystanie kredytów;
- słaba znajomość przepisów regulujących zarządzanie gospodarką wojskową;
- brak nawyków do terminowego wykonywania zadań;
- małe zaufanie do ludzi oraz nieumiejętne wykorzystanie podwładnych;
- wykonywanie obowiązków za podwładnych.

d/ Spośród wymienionych przez ankietowanych węzłowych problemów wiążących się z pokojowym zarządzaniem i administrowaniem jednostką na uwagę zasługują:

- realność opracowywanych planów;
- zła organizacja pracy w jednostkach;
- słabe przygotowanie kadry do kierowania jednostkami w czasie pokoju;
- osiąganie wyższych stanów gotowości bojowej;
- duża ilość obowiązujących przepisów, często sprzecznych;
- duża różnorodność obowiązujących dokumentów;
- kierowanie gospodarką finansową jednostki;
- planowanie szkolenia i realizacja procesu szkolenia.

e/ Wielu z ankietowanych wypowiedziało się za aktualizacją obowiązującego programu szkolenia, nakreślając następujące kierunki zmian:

1. Przedmioty społeczno-polityczne:

- zwiększyć ilość godzin na pedagogikę, socjologię, prawo administracyjne, technologię pracy umysłowej;
- zapoznać z zasadami pracy partyjno-politycznej w czasie pokoju;
- dawać więcej praktycznych wskazówek do pracy z kolektywami żołnierskimi.

2. Przedmioty operacyjno-taktyczne:

- rozszerzyć tematykę traktującą o zasadach planowania szkolenia, opracowania dokumentów szkoleniowych, zasadach opracowywania planów gotowości bojowej na szczeblu oddziału i ZT;
- zapoznawać z instrukcjami i zarządzeniami o szkoleniu wojsk;
- problematyka kierowania i zarządzania jednostką w czasie pokoju;
- zwiększyć problematykę szczebla taktycznego;
- rozszerzyć metodykę szkolenia wojsk.

3. Cybernetyczne podstawy dowodzenia:

- szerzej potraktować w programie cybernetykę wojskową i teorię dowodzenia;
- bardziej upraktyczyć zajęcia;
- w większym zakresie zapoznawać słuchaczy ze sprzętem usprawniającym dowodzenie.

4. Teoria organizacji i kierowania:

- rozszerzyć program;
- uczynić przedmiotem egzaminowanym;
- upraktyczyć.

5. Logika:

- rozszerzyć program;
- upraktyczyć przedmiot;
- wprowadzić kolekwium z logiki.

f/ Wszyscy ankietowani wypowiadają się za wprowadzeniem cyklu wykładów poświęconych administracyjno-prawnym aspektom pokojowego zarządzania jednostkami wojskowymi w czasie pokoju. Formułują następujące postulaty:

- zapoznać słuchaczy ASG z aktualnie obowiązującymi przepisami w dziedzinie gospodarki uzbrojeniem, sprzętem i mieniem wojskowym;
- zapoznawać słuchaczy z gospodarką finansową i zasadami jej prowadzenia;
- zapoznawać z problematyką zapobiegania stratom i szkodom, a także z problematyką likwidacji strat i szkód;
- zapoznawać z problematyką współpracy z władzami terenowymi;
- wprowadzić wykłady z podstaw prawnych zarządzania jednostką wojskową i odpowiedzialności dowódcy;
- wprowadzić zajęcia na temat polityki kadrowej;
- wprowadzić zajęcia z planowania szkolenia na szczeblu oddziału i ZT; podobnie z problematyką mobilizacji.

3. Wnioski końcowe

a/ W świetle informacji zawartych w nadesłanych ankietach wydaje się być słuszne twierdzenie o konieczności dokonania zmian w aktualnych programach studiów ASG, idących w kierunku zwiększenia ilości godzin przeznaczonych na problematykę pokojowego zarządzania jednostkami wojskowymi.

b/ Wydaje się, że należy przyjąć następujące kierunki zmian programowych:

- wprowadzić cykl zajęć zapoznających słuchaczy z metodologią podejmowania decyzji;

- zwiększyć zakres teorii organizacji i kierowania rozumianej jako dyscyplina, której znajomość pozwala sprawniej rozwiązywać problemy wynikające z kierowania jednostką w czasie pokoju;

- zapoznawać słuchaczy z prawnymi, socjologicznymi i psychologicznymi aspektami dowodzenia i zarządzania;

- zwiększyć zakres metodyki szkolenia taktycznego oraz organizacji i mobilizacji wojsk;

- wprowadzić zajęcia z pracy partyjno-politycznej w okresie pokoju;

- wprowadzić cykl zajęć zapoznających słuchaczy z problematyką gospodarczo-finansową jednostek wojskowych.

ANALIZA PROGRAMÓW WYŻSZYCH SZKÓŁ OFICERSKICH Z PUNKTU WIDZENIA PODZIAŁU
GODZIN NA CZAS "W" I CZAS "P"

Lp.	NAZWA SZKOŁY	OKRES STUDIÓW W LATACH	OGÓLNA ILOŚĆ GODZIN DYDAKT.		PROGRAM NA OKRES "W"		PROGRAM NA OKRES "P"		TEMATYKA OKRESU "P"	UWAGI
			GODZ.	%	GODZ.	%	GODZ.	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Zmechanizowanych im. T. Kościuszki	4	4260	100	3780	88,7	480	11,3	Matematyka, fizyka, chemia, mechanika techniczna, elektrotechnika, rysunek techniczny, T01Z /20g/	Tematyka instruktorsko-metodyczna zajmuje w programach 323 ^{82%} godz. co daje 7,8%.
2.	Wyższa Szkoła Oficerska WRIArt. im. gen. J. Bema	4	4410	100	2856	64,6	1554	35,4	Filozofia, ekonomia polityczna, podstawy nauk politycznych, matematyka, fizyka, chemia, rysunek techniczny, język rosyjski, elektrotechnika, mechanika techniczna, T01Z /28g/, regulaminy i przepisy wojskowe /49g/, musztra /71g/, WF /270g/	
3.	WKDO przy WSOWR i Art.	10 miesiące	828	100	828	70,4	348	29,6	Regulaminy i przepisy wojskowe, prawo karne, biurowość, korespondencja, musztra, WF, szkolenie kwatermistrzowskie /5g/, T01Z /30g/, zagadnienia dydaktyki i psychologii wojskowej, planowanie i szkolenie /8g/, automatyzacja i mechanizacja /35g/	Dodatkowo dochodzi 17 g. zawartych w programach na okres "W". Daje to 2,05%
4.	Wyższa Oficerska Szkoła Samochodowa im. gen. A. Waszkiewicza	4	4220	100	1823	43,2	-	-		Brak wskazania na tę część programu, który przygotowuje podchorążych na okres "P". Wskazano jedynie na tę część programu, która przygotowuje głównie na okres "W".
5.	Wyższa Oficerska Szkoła Wojsk Łączności im. płk. Bolesława Kowalskiego.	4	4282	100	709	16,5	11,63	27	Matematyka, fizyka, chemia, elektrotechnika, podstawy elektroniki, rysunek techniczny, T01Z, wraz z automatyzacją dowodzenia /65g/	Program przygotowujący podchorążych na okres "W" i "P" wynosi 2410g. co daje 56,5%. Celowi przygotowania podchorążych na okres "P" służy też tok służby w szkole oraz praktyki. Zalicza się tu przedmioty społ.-polit., ogólnowojskowe i specjalnowojskowe.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6.	Wyższa Szkoła Oficerska Szkół Kwatermistrzowskich im. M. Dązka	4	4535 - 4083	100 100	1365	29,5	3235	70,5	Ekonomia polityczna, planowanie i polityka ekonomiczna, filozofia, podstawy nauk politycznych, historia wojskowości, praca part.-polit., pedagogika i psychologia, socjologia, geografia ekonomiczna, prawo, chemia, matematyka, język rosyjski, statystyka, regulaminy /40g/, muzyka, WF, szkolenie samochodowe, ekonomika transportu oraz szkolenie ekonomiczno-specjalistyczne /100-130g/.	Ocenia się, że 920 godz., tzn. 20% programu przygotowuje słuchaczy do okresu "W" i "P" jednocześnie
7.	KDO przy WSOSK	8 miesięcy	1116	100	456	40,9	600	59,1	przedmioty polityczne, praca part.-polit., przedmioty ekonomiczno-specjalistyczne	Ocenia się, że 565 godz. tzn. 31,9% przygotowuje słuchaczy na okres "W" i "P" jednocześnie
8.	Centralny Ośrodek Szkolenia Ogólnowojskowego a/ Kurs doskonalenia oficerów sztabu b/ Kurs doskonalenia oficerów rozpoznawczych c/ Kurs doskonalenia dowódców	10 miesięcy 10 miesięcy 10 miesięcy	1182 1182 1182	100 100 100	676 562 622	58 47,5 52	182 216 186	14 18 16	Część problematyki przedmiotów społ.-polit., metodyka szkolenia taktycznego i ogólnego pododdziałków, planowanie szkolenia bojowego i politycznego, część szkolenia technicznego, część tematyki z wychowania fizycznego	Na okres "W" i "P" 324g.tzn. 28% Na okres "W" i "P" 494g.tzn. 34,5% Na okres "W" i "P" 364g.tzn. 32%
9.	Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Inżynierskich im. gen. Jakuba Jasińskiego	4	4260	100	1253	29,4	-	-	Nie podano	Ocenia się, że 2007 godz.tzn. 70,0% programu przygotowuje słuchaczy na okres "W" i "P"
10.	Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk OZL im. por. M. Kalinowskiego	4	4200	100	3190	76	1010	24	Matematyka, fizyka, podstawy elektroniki, podstawy filozofii, ekonomia polityczna, podstawy radiotechniki, maszyny elektryczne, podstawy nauk politycznych.	
11.	Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Chemicznych im. Stanisława Ziaji	4	4218	100	1824	43	1214	28	Matematyka, fizyka, język rosyjski, chemia, elektrotechnika, elektronika, maszynoznawstwo, rysunek techniczny, TOiZ /50g/.	Ilość godzin przeznaczona na okres "W" i przygotowująca na okres "P": 895-21 %.
12.	Wyższa Oficerska Szkoła Lotnicza im. J.Krasickiego	4	4328	100	-	-	87	2	TOiZ /30g/, podstawy automatyki i automatyzacji dowodzenia /57g/.	

Analiza i ocena programów wyższych szkół oficerskich z punktu widzenia proporcji pomiędzy tematyką przygotowującą podchorążych do sprawnego działania w czasie "W" i w czasie "P"

1. Część sprawozdawczo-opisowa

W dniu 29.03.1973r. rozesłano do komendantów wszystkich wyższych szkół oficerskich oraz komendanta COBO jednobrzmiące pisma, w których proszono o podanie zwięzłych informacji na następujące problemy:

1. Czas trwania studiów.
2. Ogólna ilość godzin dydaktycznych.
3. Ile godzin przeznaczona jest na realizację tej części programu, której celem jest przygotowanie podchorążych do działania w czasie wojny ?
4. Ile godzin przeznaczona jest na realizację tej części programu, której celem jest przygotowanie podchorążych do działania w czasie pokoju ?
5. Nazwy i ogólne tezy dyscyplin przygotowujących podchorążych głównie do działania w okresie pokoju.
6. Jaka część programu realizowana jest z myślą o przygotowaniu podchorążego na czas "W", przygotowuje go również na czas "P" ?
7. W jakim stopniu realizowane programy przygotowują podchorążych - według oceny kierownictwa uczelni - do kierowania jednostką wojskową w czasie pokoju ?

Dokumenty nadesłane z Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych nie nadają się do analizy, bowiem zawierają dane traktujące o programach szkolenia w czasie "W" i w czasie "P", a nie o bieżącym przygotowaniu podchorążych do wykonywania zadań w okresie "W" i w okresie "P".

We wszystkich wyższych szkołach oficerskich studia trwają 4 lata i obejmują od 4.260 do 4.683 godzin dydaktycznych.

Rozmiar tej części programu, która jest realizowana z myślą o przygotowaniu podchorążych do działania w okresie "W" kształtuje się różnie, w zależności od typu szkoły. Np. w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Łączności jest bardzo mały i wynosi - według oceny komendy - tylko 16,5%; natomiast w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych jest bardzo duży i równa się 88,7%.

Podobnie sprawy wyglądają w przypadku części programu, który - zgodnie z opinią autorów nadesłanych dokumentów - przygotowuje

podchorążych do działania w okresie "P". W wyższej Szkole
Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych wynosi on 11,3% całości
programu, natomiast w Wyższej Szkole Oficerskiej Służb
Kwatermistrzowskich 70,5%.

We wszystkich nadesłanych dokumentach przewija się twierdze-
nie, że znaczna część programu przygotowująca podchorążych do
efektywnego działania w czasie "W", daje im również podstawy do
sprawnego rozwiązywania problemów wiążących się z pokojowym za-
rządzaniem jednostkami wojskowymi. Np. Komenda Wyższej Szkoły
Oficerskiej Wojsk Łączności wyraża przekonanie, że 2.410 godzin
programowych /56,5%/ przygotowuje podchorążych do działania
zarówno w okresie "W" jak i "P".

Komendy wszystkich wyższych szkół oficerskich, które nadesła-
ły informacje na omawiany temat, zgodnie stwierdzają, że aktualnie
realizowane programy przygotowują podchorążych do działania na
polu walki, jak również do bieżącej pracy w jednostkach w stopniu
co najmniej dobrym. Swoje twierdzenia opierają na opiniach
absolwentów oraz na ocenie, jaką dają absolwentom ich aktualni
przełożeni.

2. Wnioski

a/ Nadesłane dokumenty w sposób zniekształcony /wypaczony/
przedstawiają proporcje pomiędzy tematami przygotowującymi pod-
chorążych na okres "W" i "P" w programach studiów wyższych
szkół oficerskich.

Zniekształcenie powstało dlatego, że do zakresu wiedzy,
jaka przydatna jest oficerowi do rozwiązywania problemów wynikają-
cych z pokojowego zarządzania jednostkami wojskowymi zaliczono
rozbudowane programowo przedmioty inżynierskie, jak matemażyka,
fizyka, chemia, mechanika, elektrotechnika, a nawet rysunek tech-
niczny, przedmioty ogólne jak język rosyjski, czy WF oraz przed-
mioty społeczno-polityczne, jak filozofia, ekonomia polityczna
itp. Dyscypliny te bądź nie mają żadnego wpływu na umiejętność
sprawnego organizowania pokojowego życia pododdziałów i oddziałów,
bądź wpływ ten jest minimalny.

Przedmioty, które wiążą się w sposób wyraźny z przygotowaniem
podchorążych do sprawnego kierowania pododdziałami w okresie poko-
ju są bardzo nieliczne i przeznaczają się na nie stosunkowo mało
godzin. Chodzi tu o teorię organizacji i zarządzania /TOZ/, obejmu-
jącą średnio 30 godzin, regulaminy i przepisy wojskowe średnio -
40 godzin, musztrę - średnio 70 godzin.

Bardziej adekwatny obraz badanego problemu dają dokumenty nadesłane z Wyższej Szkoły Oficerskiej Służb Kwatermistrzowskich jakkolwiek i w tym wypadku nie ustrzeżono się omówionych powyżej zniekształceń;

b/ Przedmioty bezpośrednio nacelowane na przygotowanie podchorążych do pełnienia funkcji wzorowych organizatorów pokojowego życia pododdziałów są reprezentowane w programach wyższych szkół oficerskich w bardzo wąskim zakresie /szacunkowo około 5-8%;

c/ Należy zgodzić się z twierdzeniem - wielokrotnie przytoczonym w dokumentach nadesłanych ze szkół oficerskich - że przygotowanie podchorążych do pełnienia funkcji wzorowych organizatorów życia w jednostkach oraz do sprawnego zarządzania jednostkami wojskowymi w czasie pokoju odbywa się również poprzez codzienne wdrażanie nawyków przestrzegania regulaminów i przepisów oraz porządku wojskowego podczas pobytu w szkole, a także poprzez przykład wzorowej organizacji szkolenia i całokształtu życia wojskowego w uczelni.

Wydaje się, że w tym obszarze działalności szkoły kryją się nie tylko ogromne możliwości wychowawcze, lecz również możliwości kształtowania u podchorążych nawyków prawidłowego podejścia do rozwiązywania określonych problemów szkoleniowych i porządkowych.

d/ Oceniając programy wyższych szkół oficerskich z punktu widzenia analizowanych proporcji należy uwzględnić również fakt /przytoczony także w nadesłanych dokumentach/, że szkoły oficerskie przygotowują swoich absolwentów do objęcia najniższych stanowisk oficerskich w jednostkach liniowych /np. dowódcy plutonu/. Dlatego programy studiów zawierają niejako zintegrowany system wiedzy, który potrzebny jest młodemu oficerowi do wykonywania obowiązków służbowych w jednostce i który trudno jest dzielić na działy przydatne w czasie wojny i w czasie pokoju.

e/ Wyczuwa się potrzebę wyraźniejszego zarysowania w programach wyższych szkół oficerskich tych zagadnień, które są w sposób bezpośredni związane z przygotowaniem podchorążych do sprawnego rozwiązywania problemów wynikających z pokojowego zarządzania jednostkami wojskowymi.

Propozycje w tym zakresie muszą się jednak opierać na dokładnych studiach i analizach, a nie na pobieżnym i ramowym zapoznaniu się z programami wyższych szkół oficerskich.

Wyk. w 10 egz.

Egz. nr 1-10-Bibl.Tajna

Wyk. płk HENDRES

Nr ks. 02097/WI.

(The following text is extremely faint and largely illegible due to the quality of the scan. It appears to be a multi-paragraph document, possibly a report or a letter, discussing various topics. The text is oriented vertically on the page.)

